

DOBA seniorů

č. 9 / VIII. ROČNÍK ZÁŘÍ 2012 18 Kč

Cena v předplatném 16 Kč

Přežila hrůzu

HOLOCAUSTU

24
JIS



10
JIS

Falešný vnuk chtěl okrást



16
JIS

SDČR: Čestná členka oslavila 102 let

Domov Sue Ryder
Praha

PROČ UŽ MĚ NIKAM NEVEZMETE?

22
JIS

Máš to za pár chce více ohledů ke stáří



Pozvánka RS ČR k říjnovým volbám

3
JIS



**Rada seniorů
České republiky**
občanské sdružení

PORADNY RS ČR

Sídlo pražské poradny Rady seniorů České republiky je v Domě odborových svazů v Praze 3, nám. W. Churchilla 2. Telefonní spojení: 234 462 073-7. Poradny Rady seniorů ČR jsou i letos pro všechny seniory zdarma.

KONTAKTNÍ ÚDAJE

REGIONÁLNÍCH PRACOVISŤ RS ČR:

Brno:

Dům odborových služeb,
Malinovského nám. 4 – kancelář 414
Telefon: 532 269 414
e-mail: poradna.brno@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
JUDr. Eliška Skuhrovcová.

České Budějovice

Žižkova 12/309
Tel.: 387 718 313
E-mail: Jc.rscr@seznam.cz
Úřední hodiny: úterý, středa vždy 9.00 – 13.00
Předsedou KRS JCK je Václav Minařík

Hradec Králové:

Dům odborových služeb,
Gočarova 1620 – kancelář 405
Telefon: 495 521 048
E-mail: poradna.hradec.kr@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
Prof. RNDr. PhDr. Jan SOLICH, CSc.

Ostrava:

Ostrčilova 4/2691, 5. patro
Telefon: 599 445 532
E-mail: poradna.ostrava@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
Ing. Oldřich POSPÍŠIL.
Webové stránky krajské rady:
www.ms-seniors.cz

Píseň

Právní poradenství starobním důchodcům:
Tomanova 5, 4. poschodí, každý čtvrtek
od 14 do 17 hodin. Objednávky předem
jsou možné na tel. číslo 377 421 619
každé pondělí v době od 9 do 12 hod.
a každou středu od 14 do 17 hod.

Zlín

Kvítková 4324
Telefony: 720 181 192, 606 171 503
e-mail: rscr.zlin@seznam.cz
Návštěvní hodiny: pondělí 10–12 hod.
Předsedkyní RS ZK je Iva Pilková.

UPOZORNĚNÍ

Svoje osobní návštěvy v poradnách si
předem domluve telefonicky. Vyhněte se
nepříjemným situacím, kdy očekávanou
pomoc kvůli nepřítomnosti příslušného
odborníka nedostanete.

**POZN.: Ve všech poradnách lze
zakoupit aktuální Dobu seniorů!**

Požadavky církví rozdělily národ

Národ je opět rozdělen. Důvodem jsou církevní restituce a vše, co se děje kolem nich. Jistě, co bylo někomu uloupeno, zabaveno či jinak uzmuto, je mu třeba vrátit. O tom asi nikdo nepochybuje. Spor se ale vede o to, zda tomu je tak i v případě zákona o vyrovnání s církvemi, který prosadila současná vláda. Podle něho má stát vydat církvím až 56 procent někdejšího jimi údajně vlastněného majetku v hodnotě zhruba 75 miliard korun. Zbytek má v příštích třiceti letech doplatit 59 miliardami korun. Stát by naopak měl postupně přestat hradit platy duchovních. Jsou slyšet otázky: Mají církve na



tak obrovský majetek opravdu nárok? Byl skutečně jejich? Podle čeho se nároky posuzovaly? A není to jen o tom: Stát dosud vyplácel církvím příspěvek na činnost. Např. církev římskokatolická dostávala dosud ročně 1,5 mld. Kč a to převážně na platy duchovních – teď bude dostávat podle § 15 zákona 2 mld. Kč ročně. A to za situace, kdy podle údajů z posledního sčítání lidu ubývá věřících, kteří se hlásí k nějaké církvi a zejména katoličtí duchovní se importují z ciziny. A tak mě napadá: Není zvyšování státního příspěvku až nemorální v době, kdy se ve státním rozpočtu škrtá a to i na úkor důchodců? Osobně mě také zarazí chvat Nečasovy vlády v této věci. Jakoby zítra už bylo pozdě a neexistoval žádný jiný větší problém. O to je divnější, že k prosazení zákona, který se dotkne několika generací, stačí prostá a nikoli ústavní většina. Senát asi i proto návrh zákona v jeho současné podobě odmítl. Zastánci

zákona se proto nyní chystají na to, jak seženou 101 hlasů, které jsou potřebné k překonání senátního veta. Zlé hlasy říkají, že v zákulisí už se licituje, kolik milionů to bude stát... Nedívím se jim, v českém parlamentu by to nebylo nic nového...

Na internetu, ale nejen tam, mezitím sílí požadavek, aby ve věci bylo vypsané všelidové referendum. Už jsou pod ním desetitisíce podpisů. Známé rčení hlas lidu, hlas boží v případě sporu o restituční nároky církví ale zatím nefunguje. Nefunguje i jinde. Je to třeba i o nevyslyšeném názoru lidí na vládní reformy. Někteří politici si stále myslí, že stačí, aby dali

lidé hlasy u voleb a pak vše nechali už jen na nich. A přijímali vše jako ovce bez ohledu na to, co jim naslibovali a zač dostali jejich hlasy.

Nyní přichází doba, kdy i v těchto řadách v souvislosti s nadcházejícími volbami v krajích a do senátu opět o hlasy lidí začíná být zájem. Už jsou slyšet první sliby a bude jich přibývat. Jde přece o hlasy voličů. Budou o ně bojovat i zástupci stran, které v souvislosti s církevními restitucemi či reformami Nečasovy vlády názory voličů a lidové hlasování odmítají. Často s povýšeneckým dodatkem, že prostí lidé v tak složité věci nemohou rozhodnout správně. Co jim to připomenout u nadcházejících voleb a odměnit se adekvátně za jejich antidemokratické postoje?

To nechám samozřejmě na vás.

František Vonderka

šéfredaktor

Šéfredaktor Mgr. František Vonderka. Adresa redakce a inzerce: Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3 – Žižkov, e-mail: dobasenioru@email.cz. Kontakt výlučně pro inzerci: inzerce@dobasenioru.cz. S redakcí se můžete také spojit prostřednictvím pražské poradny RS ČR. Vydává Rada seniorů ČR (www.rscr.cz). Grafická úprava: Matouš Johanides. Tisk: zajišťuje ALLP Rozšiřují PNS a Česká pošta,

předplatné agentura A.L.L. Production, s.r.o., box 732, 111 21 Praha 1, Tel.: 234 092 851, e-mail: dobasenioru@predplatne.cz. Registrace MK E 16412, ISSN 1801-5859. Články vyjadřují názory autorů a nemusejí být totožné s názorem redakce. Nevýžádané texty a foto se nevracejí.

DALŠÍ ČÍSLO VYJDE

29. září 2012

Předseda RS ČR zve k volbám

Vážení přátelé,

12. a 13. října se opět sejdem u volebních urn, tentokrát u voleb krajských a senátních. Za poslední dvě léta, tj. od voleb do Poslanecké sněmovny, jsme toho prožili mnoho, svoje svědomí jistě zpytují ti, kteří tehdy k volbám nepřišli. Devastace skromně nastaveného sociálního státu nemá obdoby, k zachování současné valorizace penzí jsme byli donuceni svolat

k rozvoji sítě sociálních služeb, k výstavbě a k finanční dostupnosti seniorského bydlení, k projektům podpory aktivního života ve stáří, k podpoře rozvoje „Senior pasů“ a „Senior pointů“, k dostupnosti krajské kultury a v neposlední řadě také k podpoře činnosti seniorských organizací. Zveme všechny politické strany současných krajských zastupitelstev a také ty, které dle posledních sociologických šetření mají naději

– velká zasedací síň Krajského úřadu, Žižkova 57, Jihlava,

■ **Zlínský kraj – 27. září** – 14 hod.

– velká zasedací síň Magistrátu statutárního města Zlína, náměstí Míru 12, Zlín,

■ **Královéhradecký kraj – 3. říjen**

– 13 hod. – velká zasedací síň Krajského úřadu, Pivovarské náměstí 1245,

Hradec Králové,

■ **Liberecký kraj – 4. říjen** – 14 hod.



Předvolební kulaté stoly RS ČR jsou už tradicí. Tak to vypadalo před volbami do poslanecké sněmovny v roce 2010 během setkání s politiky v Brně, Plzni a Hradci Králové

historicky první seniorské demonstrace. Děkuji všem, kteří jste 30. května přijeli do Prahy nebo do Loun a také všem, kteří jste podepsali seniorskou petici. Bylo nás dvacet osm tisíc pět set. Děkuji také všem, kteří jste přijeli na společnou demonstraci s odboráři 21. dubna do Prahy. Také v říjnových volbách půjde o hodně, každá vláda musí respektovat vůli voličů.

Po osvědčených zkušenostech opět organizujeme předvolební kulaté stoly. Senioři budou mít příležitost oslovit politiky, říci jim své a také načerpat poznání pro odpovědné volební rozhodnutí. Že zase přijde nějaká lživá předvolební demagogie ČR = Řecko, nebo arogantně – amorální klipy ve stylu „Přemluv bábu“ anebo kauzy politiků, odvádějící pozornost od historicky nebývalých ataků na kvalitu života seniorské populace, s tím musíme počítat. Věřím že letos již budeme obezřetnější.

Předvolební krajské kulaté stoly Rady seniorů ČR jsou svolávány pod heslem „Co politické strany udělaly a udělají pro to, aby se seniorům žilo lépe“. Senioři zde budou mít možnost posoudit nabídky k dostupnosti kvalitní zdravotní péče,

ve volbách uspět. Organizátory kulatých stolů jsou Krajské rady seniorů, bude zde zhodnocena dosavadní spolupráce s krajskými politiky. Stávající zastupitelé, kteří znovu kandidují, zde budou vyzváni, aby ze své čtyřleté působnosti seniorům složili účty. Moderátorem kulatých stolů bude předseda Rady seniorů ČR, v krajích Pardubickém a Karlovarském 1. místopředseda Rady seniorů a předseda Svazu důchodců ČR. Na dotazy, názory, požadavky a setkání s Vámi se těšíme ve dnech:

■ **Kraj Olomoucký – 7. září**

– 10:30 hod. – velký sál Vlastivědného muzea, nám. Republiky 5, Olomouc

■ **Kraj Jihočeský – 10. září** – 10 hod.

– velká zasedací síň Krajského úřadu, U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice,

■ **Kraj Jihomoravský – 12. září** – 14 hod.

– sál Břetislava Bakaly, Žerotínovo náměstí, Brno,

■ **Kraj Plzeňský – 17. září** – 10 hod.

– velká zasedací síň Krajského úřadu, Škroupova 18, Plzeň,

■ **Kraj Ústecký – 18. září** – 14 hod.

– velká zasedací síň Krajského úřadu, Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem,

■ **Kraj Vysočina – 24. září** – 9 hod.

– MCÚ UNIVERSIUM ops, tř. Gen. Svobody 83 „Colosseum“, Liberec,

■ **Středočeský kraj – 8. říjen** – 14 hod.

– velký zasedací sál Dům techniky Kladno, Cyrila Boudy 1444, Kladno,

■ **Moravskoslezský kraj – 9. říjen**

– 16 hod. – velká zasedací síň Krajského úřadu, třída 28. října, Ostrava,

■ **Pardubický kraj – 1. říjen** – 14 hod.

– velká zasedací síň Krajského úřadu, Pardubice,

■ **Karlovarský kraj – 4. říjen**

– 13 hod. – zasedací síň krajské knihovny, Karlovy Vary.

Vážené seniorky, vážení senioři,

i při říjnových volbách máte možnost důrazně vyjádřit svůj vztah k současné politické a sociální situaci. Věřím, že velmi důležité volby osobně a kvalifikovaně podpoříte. Nedopusťte, aby pasivita a lhostejnost podzim života 2 400 000 českých seniorů zkomplikovaly. Předajte prosím naše poselství všem seniorským přátelům a známým.

S úctou

Váš Zdeněk Pernes,
předseda Rady seniorů
České republiky.



Hejtman Plzeňského kraje M. Chovanec: Důstojné stáří je jednou z priorit



Letošní rok EU vyhlásila rokem aktivního stáří a mezigenerační solidarity. Doba seniorů na toto téma hovořila s hejtnanem Plzeňského kraje Milanem Chovancem.

■ Jakou váhu má seniorská problematika ve vašem kraji a jak ji ovlivní „evropský rok“?

Plzeňský kraj v letošním roce podpořil veškeré aktivity spojené s aktivním stárnutím. Za jednu z největších akcí považují pomoc s dostavbou domu pro TOTEM (regionální dobrovolnické centrum). Společně s dalšími kraji jsme například podpořili seniorská kontaktní místa. Letos v říjnu se pak uskuteční česko-německá konference, která určí priority v této oblasti na další období. Politika sociální demokracie je založena na solidaritě bohatých s chudými, zdravých s nemocnými a mladých se starými. Není tedy žádné překvapení, že stárnutím české populace se dlouhodobě zabýváme, a proto si nemyslím, že bychom podnikali nějaké mimořádné kroky jen proto, že EU stanovila tento rok rokem aktivního stáří. Dlouhodobě věnujeme velkou pozornost problematice zaměstnanosti lidí nad 50 let. Jednou z našich priorit je, aby občané prožili kvalitní a důstojné stáří. To souvisí i s naší podporou zdravotnictví a dostupné zdravotní péče či s projektem Bezpečný kraj, protože jsou to právě bohužel starší občané, kteří jsou terčem zlodějí. Rovněž Plzeňský kraj podporuje akce pořádané seniory či pro seniory. V každém

případě považují krok EU za správný, jelikož v dnešní době je nesmírně důležité, aby zejména mládež si seniorů vážila a respektovala je.

■ Evropský rok je jen určitý symbol, Vy jste za řešení problémů života starší generace v Plzeňském kraji odpovědný od svého nástupu do funkce. Z kterého vyřešeného problému jste měl největší radost?



Hejtman se pravidelně účastní setkání se seniory.

Velkou radost mi udělalo dokončení rozsáhlé rekonstrukce Domova pro seniory v Domažlicích. Několikaletá rekonstrukce se prováděla za běžného provozu a byla ukončena v letošním roce. Náklady na rekonstrukci činily cca 70 milionů korun. Věřím, že vydařenou rekonstrukci objektu ocení zejména jeho obyvatelé.

■ Co nyní považujete za priority ve vztahu k seniorské populaci v kraji?

Z pohledu kraje je to zejména zachování po případě rozšiřování sítě fungujících sociálních služeb a také podpora pečovatelských služeb v kraji, kam spadá napří-

klad snaha, aby bylo umožněno seniorům zůstat v domácím prostředí.

■ Žijeme v době, kdy roste význam pojmu bezpečí. Platí to zejména pro starší generaci. Co v tomto směru v Plzeňském kraji pro seniory děláte? Co je obsahem projektu Informovaný senior?

Prevence týkající se bezpečí seniorů je součástí projektu Plzeňský kraj – Bezpečný kraj. Přímo seniorů se dotýkají tři projekty: Bezpečí pro seniory, Informovaný senior a také Zdravý Plzeňský kraj.

Cílem projektu Bezpečí pro seniory je formou zlepšení informovanosti seniorů snížit možné riziko toho, že se stanou obětí protiprávního jednání. Nejčastěji se jedná o besedy tiskových mluvčích policie se skupinami seniorů. Senioři jsou při těchto besedách obeznámeni s možnými riziky, kterým se v běžném životě nevyhnu-

a o způsobu řešení různých nebezpečných situací, kdy se právě senior může stát obětí trestné činnosti. Projekt byl spuštěn a připraven v průběhu roku 2011 a do dnešního dne se uskutečnilo 43 besed, kterých se zúčastnilo 1610 seniorů.

Dalším preventivním projektem je Informovaný senior, jehož cílovou skupinou jsou zejména aktivní senioři. Navazuje na projekt Bezpečí pro seniory a rozšiřuje oblast poskytovaných informací. Nově jsou tak pro seniory připraveny informace z oblastí „Finanční gramotnost“, „Bezpečná práce s internetem“, „Sebeobrana“

a „Základy neodkladné resuscitace“, díky kterým chceme ještě více snížit možné riziko toho, že se senioři stanou obětí protiprávního jednání. Předběžně projevilo o realizaci tohoto projektu zájem cca 80 měst a obcí Plzeňského kraje a odhadovaný počet seniorů, kteří by se mohli těchto setkání zúčastnit je zhruba 2500.

Součástí třetího projektu – Zdravý Plzeňský kraj je výše popsáný projekt Informovaný senior. Oblast týkající se základů neodkladné resuscitace pro seniory je plně zajišťována právě v rámci projektu Zdravý Plzeňský kraj. V plánu je pro letošní rok ještě seminář na téma „Význam a důležitost mamografického screeningu v seniorském věku“. Nejen pro seniory je pak určen projekt „Využijte svého práva na preventivní prohlídky“. Organizačně jej bude zajišťovat nezisková organizace



MAMMA HELP. Finančně bude těchto zhruba 25 přednášek zajištěno z rozpočtu Plzeňského kraje.

■ V důsledku vládních škrťů, zvýšení DPH a úspor při valorizacích penzí dále poklesnou i příjmy seniorů a tím i jejich možnosti k různým aktivitám. Má kraj možnost to alespoň částečně vykompenzovat? Jak hodnotíte programy typu SeniorPas, které se i ve spolupráci se soukromým sektorem snaží o různé slevy a výhody pro seniory? Hodláte je podpořit i v Plzeňském kraji?

Kraj v podstatě nemá přímou možnost, jak kompenzovat případný pokles reálných příjmů u seniorů. Poskytování různých slev a výhod soukromým sektorem přímo seniorům pochopitelně vítáme.

■ Spolupracujete při řešení problémů seniorů i s jejich organizacemi? Jak jste s touto spoluprací spokojeni?

Jednou z organizací, která se zabývá řešením problémů seniorů, je Krajská rada

seniorů, se kterou Plzeňský kraj spolupracuje. Řadě organizací, jejichž cílovými skupinami jsou senioři, poskytuje kraj podporu prostřednictvím finančních dotací.

■ V říjnu se uskuteční krajské volby. Pokud budete znovu zvolen, na co se hlavně soustředíte, pokud jde o seniory a péči o ně?

Kraj bude stále usilovat o udržení stávajícího systému sociálních služeb pro všechny skupiny potřebných, rozvíjet již vybudované kapacity sociálních služeb a se všemi zřizovateli hledat optimální systém financování. Dalším cílem je eliminace jakékoliv formy sociálního vyloučení a podpora integrace seniorů, lidí se zdravotním postižením a lidí na hranici sociálního vyloučení zpět do společnosti. Nadále bychom chtěli podporovat projekty pro integraci seniorů, rozvoj sociální infrastruktury a zlepšovat servis pro seniory a zdravotně postižené.

Za rozhovor poděkoval
František VONDERKA ■

Trafika pro kozla?

Zhruba 50 lidí (mezi nimi i senioři) se ve středu 8. srpna sešlo na pražském Mariánském náměstí u sídla magistrátu, aby vyjádřilo protest proti jmenování Jana Kněžinka (65) šéfem nové kanceláře pro památky světového dědictví UNESCO. Stejný Jan Kněžinek je totiž jako šéf odboru památkové péče magistrátu podepsán pod řadou kontroverzních staveb či demolí v pražské památkové zóně a jeho rozhodování bylo mnohdy v rozporu s názorem Národního památkového ústavu (NPÚ). Protestní shromáždění svolala Česká pi-

rátská strana, přišli například i někteří architekti. Přítomní Kněžinka označili za „hrobaře pražských památek“, jeho jmenování šéfem pražské kanceláře UNESCO je prý stejné, jako kdyby kozla jmenovali zahradníkem... Nechvalně se proslavil předraženou opravou Karlova mostu, při níž došlo k jeho poškození. Původní kvádry z mostu „se ztratily“, nové nebyly kamenicky opraveny. Hlavní město Praha dostalo za zadání a realizaci této „opravy“ pokutu 2,5 milionu Kč.

Je podepsán pod stavbami pankráckých mrakodrapů, které podle UNESCO (a její kancelář by měl v Praze vést!), poškozují pražské

panorama. Také nad způsobem opravy Karlova mostu vyjádřila organizace,



jež ochraňuje světové kulturní dědictví, znepokojení. „Napáchal nedozírné škody,“ uvedla na protestním shromáždění architektka Marie Švábová, která hovořila za Asociaci pro ochranu a rozvoj kulturního dědictví ČR. Klub za starou Prahu, ve své kritice uvádí, že se na magistrátu za Kněžinkovy éry vytvořil klientelistický systém. Odpůrci mu vyčítají zejména to, že prý vycházel příliš vstříc některým investorům a developerům a dodávají, že zřejmě to je důvod, proč místo odchodu do důchodu na něho čeká nová trafika.

(red) ■



Jubilantka se stovkou na dortu

Auta se sjíždějí do hospůdky U Bucků ve středočeské vesničce Zbyslav. Paní Růžena Šmídová slaví své sté narozeniny. A protože je v širokém okolí nejstarší, nechybějí kamery, fotoaparáty, mikrofony. Nechybíme se svou gratulací ani my.

Oslavenkyně se narodila jako nejmladší ze sedmi dětí a život rozhodně jednoduchý neměla. Těžká práce v zemědělství – krávy, koně, kozy, prasata. Šest dětí – dvě si do manželství přivedl manžel paní Růženy – vdovec, ostatní se narodily v průběhu několika let. Tři z nich a ani manžel se dnešní slávy nedožili, ale prázdná tu rozhodně není. Zbylé tři děti, sedmnáct vnoučat, dvacet pět pravnoučat, k tomu i zástupci obecního úřadu – to už je pořádný počet gratulantů.

„Já piju nejvíc mléko a vaječný koňak, ale dneska si vínem přituknu,“ usmívá se jubilantka. „Jím, co mi uvaří a starají se o mě moc dobře,“ odpovídá na mou zvědavou otázku, co nejraději obědvá. Po chvala míří k jednomu ze synů, u kterého paní Růžena žije.



■ Paní Růžena Šmídová

Vstává kolem osmé ráno, usíná kolem osmé večer – a skoro pořád čte. Přečte týdně i dvě knížky, které jí ochotná sousedka pravidelně přináší z knihovny. „Když jsem byla mladší, neměla jsem na čtení moc času, teď si to užívám. To víte, že přišly v životě i horší chvíle, tak už to bývá. Když byl manžel v nemocnici a já měla na starost celé hospodářství, bylo to moc těžké. Ale děti se snažily mi pomáhat, a tak jsme to nakonec zvládli.“

Příbuzní se shodují, že babička je moc čiperná. Každodenně chodí na procházky, navštěvuje svou kamarádku v nedaleké vesnici, a když jí nedávno ujel autobus domů, ušla ty dva kilometry pěšky. Před několika lety se moc zlobila, když jí z obavy, aby si neublížila, zakázali jezdit na kole. Na televizi se nedívá, stará se rozbila a novou už nechtěla, raději si čte. Občas si zazpívá, chodí do kostela, letos si v hospodě i zatančila sólo.

Paní Šmídová je čestnou občankou své vesnice, jako nejstarší má dokonce „právo

ŽIVOT BEZ BARIÉR

12. – 14. října 2012

pátek - sobota 10.00 – 18.00 hod.

neděle 10.00 – 16.00 hod.

Výstaviště Černá louka Ostrava

Doprovodný program: interaktivní výstava „Oči nevidomých - uši neslyšících“

www.cerna-louka.cz

ORGANIZÁTOR:



OSTRAVA!!!

PARTNEŘI:



MEDIÁLNÍ PARTNEŘI:





■ Oslavenkyně s nejmladší pravnučkou

prvního výkopu“ při fotbalovém turnaji, který se tu každoročně koná u příležitosti zahájení nového školního roku. Přestože hůř slyší, tvrdošijně odmítá nosit naslouchátka, a tak nám nezbyvá, než mluvit pořádně nahlas.

Mou otázku, na co se nejvíce těší, slyší ale dobře. „Jsem ráda, že je mám všechny kolem sebe, a že si na mě vzpomněli.“ A její recept na dlouhověkost? Brát život tak, jak přichází a dívat se na všechno z té veselejší stránky.

Popřáli jsme paní Šmídové hodně zdraví a pomalu jsme se vytratil ze sálu. Velká rodinná sláva právě začíná...



■ Stoleté jubilantce přišel samozřejmě gratulovat i starosta obce Ing. Josef Herout

Eva PROCHÁZKOVÁ ■

Foto: autorka

Sportovali pro zábavu

V karvinském Městském klubu seniorů (MKS) ani letos nevynechali své tradiční každoroční srpnové sportovní hry. Nešlo o kdovíjaké výkony: ti šikovnější se v půli měsíce chopili v zahradě svého sídla koule u ruských kuželek, vzduchovky při střelbě na terč nebo se do elektronického terče strefovali šipkami.

Mezi ženami si nejlépe vedla J. Jeroušková. Zvítězila dokonce ve dvou disciplínách – střelbě ze vzduchovky na terč a v kuželkách. Ze vzduchovky nastřílela 23 bodů. Druhá byla M. Smišítková (20 b.) a na 3. místě bývalá pracovnice Dolu ČSM M. Vojtěchová (18 b.). V kuželkách na druhém místě skončila M. Dvorská, třetí byla V. Balonová. V šipkách zvítězila M. Botošová, za ní skončily V. Štuková a A. Górecká. Mezi muži-seniorů se ve střelbě ze vzduchovky nejlépe vedlo bývalému pracovníkovi VOKD E. Olešňanovi (28 bodů), před druhým

O. Termerem (25 b.) a J. Parayem (24 b.), kteří v minulosti pracovali na dole ČSM. Pod šibenici ruských kuželek stejně jako loni vyhrál E. Hromada (VOKD 24) před R. Góreckým (ČSM) a Bohouškem Szymalou. Nej přesnější ruku v šipkách měl P. Buchta před druhým J. Fedorkem, bývalým doubřavákem a třetím A. Michalcem, někdejší šoférem z dolu ČSA. Ceny vítězům předala za přítomnosti předsedy MKS J. Krótkého Mgr. M. Smužová, vedoucí odboru sociálních věcí karvinského magistrátu. J. Fedorek kromě účasti v hrách stihl všem ugrilovat i chutné klobásky.



Pro žíznlivé tekla orosená „dvanáctka“, nechybělo však ani vínko, nealko, či jiné občerstvení. Zkrátka: odpoledne ve znamení sportovních hrátek se opět vydařilo.

(bř) ■

Vábili i senioři

Součástí Letního lounského vábení ve dnech 17. – 19. srpna bylo i seniorské sportovní odpoledne. Přes vysoké teploty se i letos vydařilo. Na sportovní program přišlo kolem 50 lidí, z toho 21 hostů z Prahy, Klášterce nad Ohří, Litvínova, Lenešic, Dobroměřic a Postoloprť. Přítomné také přišla pozdravit vedoucí Senior klubu z německého Zschopau, která přijela s delegací svého města na oslavu 40 let partnerství obou měst. Němečtí senioři přijedou v hojnějším počtu



1. října, kdy se ve Vrchlického divadle od 13:30 hod. uskuteční společná oslava Mezinárodního dne seniorů. O samotné sportovní odpoledne náhodní návštěvníci z řad seniorů nejevili přílišný zájem, byť

soutěže byly připraveny hlavně pro ně! Velmi naopak překvapil a potěšil zájem nejmladší a střední generace. Nejmladší soutěžili za pomoci prarodičů a střední věk si na seniorské soutěže odskočil načerpat síly z tradičních závodů na Dračích lodích. Nejmladším účastníkům sportovního odpoledne byli 2 roky a celkem jich bylo 10, nejstarší účastnice má v rodném listě uveden rok narození 1925. Lounský senior klub Pomoc bližnímu si velice váží možnosti zapojení a pomoci městu při této letní společenské akci.

Vilma SVOBODOVÁ ■

manažerka klubu

Paragrafy o bydlení 7

Přechod nájmu bytu

Přechod práva nájmu bytu je právním nástupnictvím, v důsledku kterého přecházejí na osobu stanovenou v zákoně práva a povinnosti předchozího nájemce (§ 706 – 709 občanského zákoníku). Původní nájemní vztah nezaniká a trvá i nadále, se všemi základními obsahovými atributy jako je předmět nájmu, výše nájemného a do přijetí novely jím bylo i určení doby, na kterou byl nájem sjednán. Osoba, na niž přešlo právo nájmu, vstupuje namísto stávajícího nájemce automaticky ze zákona. Z tohoto důvodu se tedy nevyžaduje uzavření nové nájemní smlouvy.

K přechodu nájmu bytu mohlo dojít v případě úmrtí nájemce nebo opuštění společné domácnosti nájemcem. Nová právní úprava však institut přechodu nájmu bytu razantně mění a výrazně posiluje právní postavení pronajímatele. Nájem bytu bude sice nadále přecházet na některé členy domácnosti nájemce, avšak již pouze v případě úmrtí nájemce. Nadále nebude umožněn přechod nájmu bytu v důsledku trvalého opuštění společné domácnosti nájemcem s výjimkou přechodu nájmu u tzv. společného nájmu bytu.

■ Dosavadní ustanovení § 706 byla nahrazena ustanoveními ve znění

Odst. 1 „Zemře-li nájemce a nejde-li o společný nájem bytu, přejdou práva a povinnosti z nájmu na osobu, která žila v bytě s nájemcem ke dni jeho smrti ve společné domácnosti a nemá vlastní byt. Je-li touto osobou někdo jiný než nájemcův manžel, partner, rodič, sourozenec, zeť, snacha, dítě nebo vnuk, přejdou na ni práva a povinnosti z nájmu, jen pokud pronajímatel s jejím bydlením v bytě souhlasil. Pro souhlas se vyžaduje písemná forma.“

Odst. 2 „Nájem bytu po jeho přechodu podle odstavce 1 skončí nejpozději uplynutím 2 let od okamžiku přechodu nájmu. Toto ustanovení se nepoužije

v případě, že osoba, na kterou nájem přešel, dosáhla k okamžiku přechodu nájmu věku 70 let. Stejně tak se toto ustanovení nepoužije v případě, že osoba, na kterou nájem přešel, nedosáhla k okamžiku přechodu nájmu věku 18 let; v takovém případě skončí nájem nejpozději dnem, kdy tato osoba dosáhne věku 20 let, pokud se pronajímatel s nájemcem nedohodnou jinak.“



Odst. 3 „Splňuje-li více osob podmínky pro přechod nájmu, přejdou práva a povinnosti z nájmu na všechny společně a nerozdílně. Je-li však mezi těmito osobami nájemcovo dítě, přejdou práva a povinnosti z nájmu na ně.“

Odst. 4 „Každá osoba, splňující podmínky pro přechod nájmu, může do jednoho měsíce od smrti nájemce písemně oznámit pronajímateli, že v nájmu nechce pokračovat; dnem oznámení její nájem zaniká.“

Odst. 5 „Jestliže zemře nájemce družstevního bytu a nejde-li o byt ve společném nájmu manželů, přechází smrtí nájemce jeho členství v družstvu a nájem bytu na toho dědice, kterému připadl členský podíl.“

Podle odst. 1 přechází nájem bytu po smrti nájemce automaticky na vyjmenované nejbližší příbuzné včetně vnuků, kteří žili v den smrti ve společné domácnosti s nájemcem v bytě. Předchozí právní úprava vyžadovala, aby vnuk žil ve spo-

lečné domácnosti s nájemcem alespoň 3 roky. Na jiné osoby, které žily v den smrti s nájemcem ve společné domácnosti, přejde nájem pouze pokud pronajímatel s jejich bydlením v bytě vyjádřil souhlas, ten musí mít písemnou formu.

Další podmínka, která musí být při přechodu nájmu bytu splněna, je neexistence vlastního bytu u osoby, na kterou nájem přechází. Slovy „mít vlastní byt“ zákon postihuje nejen právo bydlení, jehož titulem je vlastnictví bytu, ale znamená to také disponovat právním titulem, který zakládá právo na bydlení, jež svým charakterem slouží k trvalému (nikoliv přechodnému) uspokojování bytové potřeby. Konkrétně se může jednat o právo nájmu k jinému bytu nebo o právo odpovídající věčnému břemenu doživotního bydlení, a to bez ohledu na to, zda osoba, na kterou má nájem bytu přejít, tohoto svého práva fakticky využívá.

Obě podmínky musejí být splněny současně.

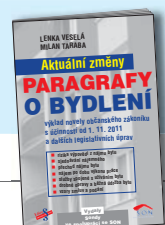
Dojde-li k přechodu nájmu bytu podle výše uvedeného odstavce, skončí nájem nejpozději uplynutím 2 let od okamžiku přechodu nájmu. Novela v tomto směru tedy přináší zásadní změnu, a to omezení doby, po kterou nájem bytu po jeho přechodu na další osobu bude trvat. Ustanovení týkající se omezení doby nájmu se nepoužije ve dvou případech. Bude to jednak tehdy, kdy osoba, na kterou nájem přešel, dosáhla k okamžiku přechodu nájmu věku 70 let a stejně tak tehdy, kdy osoba, na kterou nájem bytu přešel, nedosáhla k okamžiku přechodu nájmu věku 18 let; v takovém případě však nájem skončí nejpozději dnem, kdy dosáhne věku 20 let, pokud se pronajímatel s nájemcem nedohodnou jinak.

Seriál připravujeme ve spolupráci se Sdružením nájemníků ČR (SON).

Příště: Přechod nájmu bytu (dokončení)



Knihu Paragrafy o bydlení lze zakoupit za 187 Kč v pracovní dny od 9 do 15 hodin v budově Domu odborových svazů nám. W. Churchilla 2, Praha 3 buď v Nakladatelství Sondy, 4. patro, č. dveří 409 nebo v kanceláři Sdružení nájemníků ČR, přízemí, č. dveří 5. Výše uvedené kontakty slouží i pro písemné objednávky a následné zaslání na dobírku.



Vyúčtování za pitnou vodu

Jsmo příjemci studené vody, ohříváme si ji kotlem v bytě. Měli jsme v bytech poměrová měřidla, tím jsme měli přehled, kolik m³ asi tak ročně vytočíme. Od roku 2011 již účtujeme podle směrných čísel. Jenže každý rok jsme dopláceli. Zažádali jsme o nahlédnutí do podkladů pro vyúčtování a zjistili jsme, že nadspotřeba činí 28 % za celý rok, ke které se nechce nikdo hlásit – nevykazuje ji na měřidlech v bytě. Majitel nechává odečíst 10 m³ na zalévání zahrady. Správce domu (real. kancelář) naprosto nereaguje na žádosti o vyřešení tohoto stavu, na reklamaci odpověděla účetní, připravenou formulací – že naměřená voda nad odečty vodoměrů v bytech se rozpočítává mezi nájemníky dle počtu osob v bytech. Člověk je úplně bezmocný, případný soudní spor si dobře promyslí, protože soudní poplatky a platba advokáta by nás vyšla pravděpodobně mnohem dráž než doplatek 4 – 5 000 Kč za rok. Co s tím mohou dělat? **D. P., Praha**

Bohužel chybí kopie vyúčtování, proto jen obecnější popis: Cena za poskytování pitné vody a odvod splátek (vodné a stočné) se rozúčtuje konečným spotřebitelům podle náměru fakturačního vodoměru pro účetní jednotku (dům) a jednotkového vodného a stočného pro příslušné účetní období (rok 2011). Viz dále vyhláška č. 428/2001 Sb. Největší problém je tuto cenu rozúčtovat mezi konečné spotřebitele (to jste Vy). Celostátní platná legislativa v oboru vodného a stočného je velmi chudá. Zejména chybí zákon o službách spojených s užíváním bytů. Dnes platí jen dvě podzákonné normy:

1) vyhláška ministerstva zemědělství č. 428/2001 Sb. vydaná k vodohospodářskému zákonu obsahující roční směrná čísla (RSC) v příloze č. 12

2) cenové výměry č. 1 vydávané ministerstvem financí vždy pro příslušný rok v části věcně usměrňovaných cen.

První z nich se týká vztahu dodavatele a odběratele služby, kteří spolu uzavřeli na dodávku smlouvu (majitel domu a příslušná vodohospodářská společnost



v obci). Netýká se tedy Vás jako uživatele nájemního bytu.

Druhý předpis již o rozúčtování na konečné spotřebitele přímo hovoří. Cituji: „Rozúčtování vodného a stočného jednotlivým spotřebitelům se provede podle dohody uzavřené mezi odběratelem a spotřebiteli účastnicími se tohoto rozúčtování. Spotřebitelem se rozumí majitel bytu, uživatel bytu, uživatel nebytových prostorů nebo jiný uživatel nemovitosti včetně odběratelů, kteří nemovitost přímo užívají. Nedojde-li k dohodě podle předchozí věty nejméně s polovinou spotřebitelů, provede se rozúčtování podle počtu obyvatelů bytu v závislosti na vybavení bytu a podle počtu a druhu nebytových prostorů (směrná čísla roční potřeby vody = RSC). Pevná složka, je-li zvolena dvousložková forma vodného a stočného, se rozúčtuje podle m² podlahové plochy bytů a nebytových prostorů. Způsob výpočtu záloh dohodne odběratel se spotřebiteli. Nedojde-li k dohodě nejméně s polovinou spotřebitelů, měsíční zálohy za dodávku pitné vody a za odpadní vodu odvedenou se pro každé účtovací období vypočítají ve výši maximálně jedné dvanáctiny dodávek a to podle skutečné spotřeby vody za předchozí roční období nebo podle směrných čísel roční potřeby vody, vynásobené cenami sjednanými podle stanovených pravidel věcného usměrňování cen. Tato dohoda musí být uzavřena před počátkem účtovacího období.”

Problémem je, že roční směrná čísla se v průběhu roku 2011 zásadně změnila: pro Váš typ vlastní přípravy teplé užitkové vody byla od 1. ledna 2011 do 31. října 46 m³ na osobu a rok a po té až do

dnes 35 m³ na osobu a rok, tedy v průměru $(10 \cdot 46 + 2 \cdot 35) / 12 = 44,17$ m³ na osobu a rok. Pro zalévání venkovní zahrady okrasné (travníky a květiny) nebo osázené zeleninou na 1 ar plochy platí RSC dříve i nyní 16 m³.

A nyní k problému nesouladu v náměru bytových vodoměrů a fakturačního vodoměru. Praxe porovnávat výsledky těchto dvou soustav měření množství vody a dopočítávat rozdíl, který je vcelku logický, na náměr vodoměru fakturačního je praxe, která měla určitou oporu ve vyhlášce ministerstva financí č. 176/1993 Sb., ta ale byla v roce 2001 Ústavním soudem zrušena a nic nového neexistuje. Některými realitkami doporučených 15 % je fikce, která nemá oporu v žádném předpisu.

Pro fakturační vodoměr, jakož i pro bytové (podružné) vodoměry platí, že se musí nejpozději každých 6 roků kontrolovat na přesnost. To se obvykle provede jejich výměnou za repasované. Všechny vodoměry musí být opatřeny plombou, jinak nemohou být podle zákona o mírách a vahách považovány za funkční.

Můj závěr a doporučení dalšího Vašeho postupu v reklamaci, kterou musíte vždy směřovat na vlastníka, byť prostřednictvím správce domu, vychází z Vaší zkušenosti, že se obvykle odpovědi nedočkáte:

1) překontrolovat vizuálně vodoměry, zda mají plomby a zjistit, zda nejsou starší 6 roků

2) pokud jsou vizuálně v pořádku a nejsou proslé, požadovat jejich kontrolu odbornou firmou a do té doby poskytnout vlastníkovu domu jen zálohově, co Vám vyjde pomocí RSC, a prokazatelně to písemně zdůvodnit

3) pokud shledáte vodoměry za neplatné, zaplatit vlastníkovu domu jen to, co Vám vyšlo pomocí RSC s odůvodněním, že s Vámi žádná dohoda před počátkem roku 2011 nebyla uzavřena, a prokazatelně to písemně zdůvodnit.

Ing. Karel HANAUER ■
bytová poradna RS ČR

Poradna pro práci s PC

Přicházejí Windows 8

Windows 7 už mají svého nástupce: Windows 8. Uvedení finální verze Windows 8 bylo naplánováno na rok 2012. Její prodej se předpokládá na začátku roku 2013. Vydána je 32 a 64bitová verze. Viditelné změny jsou ve vzhledu a ovládání pro dotykové displeje. Po testovacích verzích společnost Microsoft dokončila veškeré práce na vývoji Windows 8 a umožnila tak jeho přechod na verzi RTM. To znamená, že výrobci počítačů, notebooků i tabletů mohou začít Windows 8 instalovat na své zařízení v rámci tzv. OEM verze. OEM verze znamená, že je k dispozici pouze předinstalovaná a zakoupená s novým zařízením. OS Windows 8 je také dostupný pro vybrané skupiny uživatelů na otestování, konkrétně pro vývojáře aplikací, IT profesionály či pro firemní zákazníky, kteří budou moci začít nasazovat Windows 8 v rámci své firemní IT infrastruktury.

Microsoft na svém blogu počátkem srpna uveřejnil informaci o tom, kdy bude dostupná **finální verze operačního systému Windows 8**. Mělo by se tak stát už 26. října 2012. V tento den by měly

být dostupné první počítače s předinstalovaným systémem Windows 8 a zároveň by měla být v tento den dostupná i možnost **upgrade ze starších verzí systému Windows**. O dostupnosti krabicové verze Windows 8 zatím Microsoft neposkytl žádné informace. Pro dotaz, zda na vašem počítači budou Windows 8 funkční, uvádím přehled požadavků na hardware.



Verze operačního systému Windows 8 funguje se stejným hardwarem, který je dostatečný pro Windows 7:

- Procesor: 1 GHz nebo rychlejší
- Paměť RAM: 1 GB (32bitový systém) nebo 2 GB (64bitový systém)
- Volné místo na pevném disku: 16 GB (32bitový systém) nebo 20 GB (64bitový systém)

- Grafická karta: Grafické zařízení s podporou standardu Microsoft DirectX 9 a ovladačem WDDM

Další požadavky na používání určitých funkcí:

- Pro dotykové funkce je zapotřebí tablet nebo monitor podporující vícenásobný dotyk.
- Pro přístup k webu Windows Store, stahování a spouštění aplikací je zapotřebí aktivní připojení k Internetu a rozlišení obrazovky alespoň 1024 × 768.
- Pro spuštění aplikací je zapotřebí rozlišení alespoň 1366 × 768.
- Přístup k Internetu

Po zkušenostech s předchozími operačními systémy firmy Microsoft doporučuji ještě nějaký čas počkat s instalací OS Windows 8 až do doby, kdy firma vyslyší připomínky znalých uživatelů a „vychytá“ tento nový operační systém od chyb, které s sebou zavádění nového systému zákonitě přinese.

Zdeněk HŘEBEJK ■

Peníze lákal falešný vnuk

Do redakce jsme dostali dopis paní J. Z. z Ostravy, která si v případě jeho zveřejnění nepřála uvedení svého celého jména. Důvody seniorky pochopíte, když si přečtete, co píše: „Odpoledne v pondělí 9. července jsem na vlastní uši poznala, jak je pevná telefonní linka výhodná pro podvodníky. Je mi 84 let, nejsem na tom zdravotně špatně a hlavně dobře slyším, takže jsem hned poznala, že nemluví s nikým z rodiny. Ale i když jsem nevěřila a hned tomu nehoráznému podvodníkovi řekla, že jde o omyl, že volá na špatné číslo, nic na to nedbal a lhal dále. Asi si myslel, že přece jen uspěje. A tak jsem z telefonu slyšela: „Babi, ty ani nepoznáš svého vnuka? Já tě mám přece rád!“ Určitě si myslel, že si mě tak získá. Chtěla jsem rozhovor ukončit, protože mně bylo jasné, o co jde, ale dal mi k telefonu ještě i svoji pomocnici. Ta už nehovořila o tom, že mě chtějí navštívit, ale hned mi sdělila, že mohou výhodně koupit auto, ale chybí jim ještě nějaké peníze.

Když jsem řekla, že nic půjčovat nebudu, protože nemám na rozhazování, hned na to odpověděla, že přece musím mít nějaké úspory. Řekla, že je teprve 16 hodin, že tedy mohu dojít do spořitelny, kde jsou do 18 hodin a vybrat 30 000 korun. Také mi hned slibovala, že když jim těch 30 000 půjčím, nejen že je brzy vrátí, ale dají mi pak za půjčku ještě 10 000 jako odměnu. To už mi stačilo a hovor jsem ukončila.

Je mi jasné, že pro takové podené podvodníky najít si někoho v telefonním seznamu, okouknout si ho na uvedené adrese a pokud se zdá „vhodný“, pokusit se pak na něm vylákat peníze. Podvodníky jsem tvrdě odbyla, ale bylo mi také smutno, že si dnes podobní mladí lidé dovoří ohrožovat nejen bezpečí, ale také i zdraví i životy seniorů. Už se to stalo několika seniorkám, že přišly nejen o peníze, ale staly se i obětmi násilí.

I proto jsem vám to napsala. Časopis Doba seniorů odebírám dlouhodobě, prosím, upozorňujte na podobné podvodníky,



aby si hlavně osamělé seniorky dávaly pozor a byly ostražité. Prosím, neuvádějte, pokud dopis zveřejníte, moje jméno.“

Výstrahu a varování ostravské seniorky samozřejmě zveřejňujeme. Jen je nám poněkud zle z toho, že je to v ČR roku 2012 nutné...

(red) ■

SUDOKU

Uveďte součet čísel z označených políček

		5	4					
		2	6			7		9
3								
						5		
			9				4	1
6	4	7		5			8	2
2		6		7		3		
				9			1	
	9	4	8					

Zeměpisné rébusy

V roce 1936 vydala Státní grafická škola v Praze publikaci, jejíž titulní stránku můžete vidět vedle těchto řádků. Obsahuje řadu chytrých grafických rébusů, které v sobě skrývají rozmanitá města, státy, poloostrovy, řeky a podobně. Už jsme z ní v Době seniorů přinesli ukázky. Nyní pokračujeme dalšími dvěma rébusy. Uhádnete, jaká místa na mapě se za nimi skrývají? Každý rébus budeme hodnotit zvlášť, odměnu za správnou odpověď tedy získají dva soutěžící. Všem jen napovíme, že jedno z míst se nachází v ČR a druhé v jednom z evropských států.



VÝHERCI NAŠICH SOUTĚŽÍ

SUDOKU: Omlouváme se, došlo k překlepu v zadání a tím k tomu, že zadání nešlo řešit. Sudoku v tomto čísle bude mít proto nikoli jednoho, ale dva výherce.

ZJISTÍTE, O CO JDE?: (1. Kdo nic nedělá nic nezkazí; 2. Stará láska nerezaví; 3. Nevstoupíš dvakrát do téže řeky; 4. Hlavou zeď neprorazíš) Ing. Vratislav Petr z Valtic. **SOUTĚŽ PRO ZDRAVÉ OČI S OCUVITE:** (VPMD je nemoc očí) Miroslava Vojtová z Mnichova Hradiště, Jarmila Knoulichová z Hradce Králové, Věra Švehlová z Prahy 6, František Hulzer z Lovosic. Prémii v podobě populárních holí na Nordic Walking k jednomu balení doplňku stravy Ocuville Lutein Forte dostane Milada Rozsypalová z Ostravy. Výhercům blahopřejeme. Na odpovědi na soutěžní úkoly v tomto čísle čekáme na adresách redakce (viz tiráž na straně 2 dole) do 20. září.

Nejvydávanější kniha u nás

Pokud byste chtěli hádat, která to je, nedělejte to. Naši nejvydávanější knihou není ani Hájkova Kronika česká ani Haškův Dobrý voják Švejk, ale nám už naprosto neznámý spis, který se jmenoval Zlatý nebeklič.

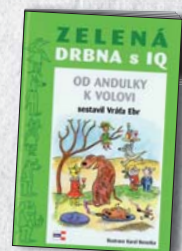


Vznikl v 17. století a jeho autorství je zpravidla připisováno Martinovi z Kochemu (13. prosince 1634 – 10. září 1712). Jako Martin Linus se narodil ve městě Cochem nad Moselou v rodině kloboučníka. Vstoupil do kapucinského řádu, roku 1657 byl vysvěcen na kněze, roku 1663 dokončil studia teologie. Působil v duchovní správě a různých kapucinských klášterech, mezi jiným v letech 1693–1695 v klášteře v Praze na Hradčanech. Martin z Kochemu je autorem řady náboženských knih, které byly pro svou lidovost a častou apokryfnost kritizovány katolickými církevními teology již za autora života, ale staly se oblíbenou četbou širokých vrstev. Hlavní ideou nebekliče je soustředit do jednoho svazku všechny druhy modliteb k příležitostem, s nimiž se prostý křesťan mohl setkat v průběhu dne, roku či života, anebo které patřily k jeho náboženským povinnostem.

V Čechách se (zjevně i vlivem násilné rekatolizace) dočkal postupně více než dvou set vydání pod různými názvy. S ohledem na své rozšíření se stal vzorem pro ostatní druhy modlitebních knížek a v běžné řeči i synonymem pro modlitební knížku vůbec, zejména v 19. století. Už první překlad Zlatého nebekliče byl napsán skvělou češtinou. Četlo si jej mnoho generací, až do jeho posledního vydání roku 1889, které bylo v pořadí 237. Neuvěřitelný rekord, který marně hledá obdobu. Má nejen toto prvenství: Také největší kniha, jaká kdy byla u nás vytištěna, byl německý Velký zlatý nebeklič, dílo vysoké téměř 2 m, široké 130 cm, o 704 stranách. Bylo vytištěno ve Vimperku. **(vebr, red)**

Výhra s osobností

Připomínáme několik osobností, které se narodily v měsíci září. Vaším úkolem je, jak se tito muži a ženy zapsali do dějin. Na autora správné odpovědi, který bude mít štěstí při losování ze všech správných odpovědí, čeká opět knížka z produkce nakladatelství Agentura KRIGL.



1. 9. 1689 – Kilián Ignác Dientzenhofer, **5. 9. 1876** – Antonín Benjamin Svojsík, **7. září 1914** – Lída Baarová, **12. září 1822** – Jindřich Fügner, **17. září 1873** – Maxmilian Švabinský, **20. září 1895** – Karel Pešek, **21. září 1902** – Marie Čermínová, **25. září 1899** – Ondřej Sekora.

Správné řešení z minula: Otakar Jaroš: důstojník, odbojář, hrdina bitvy u Sokolova, Otto Gutfreund: kubistický sochař, Jiří Malásek: klavírista, hudební skladatel, dramaturg, Jan Eskymo Welzl: cestovatel, zlatokop, eskymácký náčelník, vypravěč, Jaromíra Kolářová: spisovatelka, dramatička, scénáristka, Miroslav Plzák: lékař, psychiatr, propagátor manželského poradenství, publicista, Zdena Frýbová: spisovatelka, novinářka. Správnou odpověď poslal a štěstí při losování tentokrát měla Vladimíra Batistová z jihočeských Volar. Dostane další dílko z dílny Vráti Ebra, tentokrát knížečku Zelená drbna s IQ – Od andulky k volovi, vydanou v edici Veselé knížky Vráti Ebra. **(red)**

Seriál DS k bibli

33

Proroctví o Vykupiteli světa

Po návratu ze zajetí poznávali Izraelité, že za léta otroctví se u nich doma, ve vlasti předků, usadili cizinci. Dlouho strádali v nuzotě chatrčí a v područí pánů, kteří je s pruty poháněli k otrocké práci v Egyptě. Později jejich synové trpěli pod knutou otrokářů, kteří je odvěkli do říše



Babylónské. Až teď si mohli vnukové vydechnout. Díky hrdinství Daniele proroka se radostně vraceli domů.

Ale ve vlasti zaslíbené praotcům a patriarchům je čekala nová zkouška. V otčině Abraháma, Izáka a Jákoba, zvaného po



Izaiáš jako první předpověděl příchod Mesiáše. Důvod, proč tohoto proroka zvěčnil Michelangelo v Sixtinské kapli ve Vatikánu.

nočním nebojácím zápase Izrael, v zemi vysněné a milované se zabydleli za léta jejich otroctví podivní lidé. A hovořili neznámým jazykem! Kolem Jordánu, v Kenaánu, všude rozkazovali a panovali cizinci. A vládli tu Médové a po nich Thrákové, na trůn dosedli i perští králové a krále z Persie střídali noví vládci světa: Římané. Lavina lidí zaplavila zemi a nebylo už poznat, komu studna s vodou, zahrada a obděláné pole právě patří.

Izraelité žili smířlivě s každým panovníkem. Boha Hospodina stále ctíli. Nejen modlitbou. Věrně poslouchali nařízení Mojžíšova zákona i v době, kdy zaslíbenou zemi dobyl vládce pohanů Alexandr Veli-



Velký Izaiášův svitek nalezený v Qumranu pochází přibližně z 2. století před naším letopočtem.

ký, který toužil po vládě nad celým světem. Útočil z Makedonie. Opanoval syrská města, bohatý Damašek i vyšperkovaný Sidon. Egyptská říše faraónů se Alexandrovi také poddala. Makedonci se vypravili do daleké Indie a válečným tažením si podmanili národy od Nilu přes Jordán až po veletok řeky Indus.

Zlé časy pokračovaly. Izraelské země se zmocnili králové syřští (r. 203 př. n. let.). Krutě vládl Antiochus IV. Epifanes (r. 175 – 164 př. n. let.), touhou po moci šílený panovník. V Jeruzalémě postavil pohanskou školu a v Chrámě Hospodinově obětoval modlám. Posvátné knihy a prorocké spisy Izraelitů rozkázal thrat a pálit a pod pohrůžkou smrti zakázal ctít Hospodina. Tím nařízením chtěl vyhubit Židy a víru Izraele v jediného Boha.

Mnozí z lidu uposlechli syřského krále a odpadli od víry. Zdálo se jim, že cizí král zjevuje v těle vládce a pána země větší moc. Nastalo těžké soužení a pronásledování, čas lýtých bojů, hrdinských obětí a statečných činů.

Izraelité si v řinkotu zbrání předávali naději na svobodný život a vyhlíželi příchod Spasitele, Zachránce a Mesiáše. Proroci zvěstovali, že bude nazýván Zázračný, Rádce a Kníže Pokoje. Jako syn Davidův se narodí v městě Davidově, v Betlémě. Čistá paní počne a porodí syna, a ten vyroste v touženého Mesiáše. A Immanuel (Bůh s námi) bude hlásat svaté učení a vykoná mnoho zázraků. Zvěstuje radost, oznámí propuštění zajatců a ohlásí milostivé léto Hospodi-

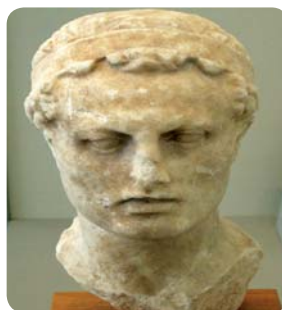
novo. Sám Bůh navštíví svůj lid a zachrání ho před krutostí nepřátel. Tehdy se slepým otevrou oči a hluchým uši, chromý poskočí jako jelen a němým se rozváže jazyk. Mesiáš bude také trpět. Neponese bolesti a rány za své chyby – učil prorok Izaiáš – ale za hříchy lidu. Bude ubodán pro naše viny. A jako beránek vedený na porážku, neotevře ústa na svou obranu. –

Dobro a zlo jsou květy našich skutků. Zvěstujte lidem, že po čase utrpení a zkoušek budou i užívat ovoce svých činů.

Proroctví o Mesiáši zněly neuvěřitelně. Nepřátelé ho budou chtít zabít a pohřbít se zločinci, ale Bůh ho nezanechá v područí smrti. – Budou se mu klanět králové a sloužit mu začnou národy celé země – zapsal osvícený žalmista.

O Mesiáši a Vykupiteli se vyprávělo, že se stane učitelem a jako král života bude panovat nad celou zemí. Izraelité ho proto

nedočkavě vyhlíželi a pro jeho mocné duchovní poslání mu uctivě říkali Mesiáš (hebrejsky Pomazaný, řecky Christos, tedy Kristus). Mudrci a filozofové volali krále lidu a silná tou-



Bustu krutého Antiocha IV. lze vidět v Altes Museum v Berlíně

ha panovala v srdci lidí. Prosili o svobodu a o příchod Mesiáše. A věřili: Brzy přijde Boží syn, vysvobodí nás ze slabosti a vin i z duchovního otroctví a povede věrné učedníky ke svobodě Božích dětí.

Pro DS píše **ThDr. Jan SCHWARZ**

Příště: Závěrečné zastavení

Válka v uniformě **wehrmachtu**

Ráno 1. září 1939 nacistické Německo rozpoutalo 2. světovou válku. S více než 60 miliony obětí se stala dosud největším a nejvíc zničujícím válečným střetnutím v dějinách lidstva. Těsně před výročí této události se mi dostala do rukou kniha Dána Svena Hassela *Druzi ve smrti*. Popisuje válečné hrůzy z pohledu německého vojáka.

Nejenom na frontě, ale i v zázemí, kam se dostává kvůli zranění. I tam teče krev proudy. Na Německo dopadají bomby a trosky domů a ulice měst jsou plné mrtvol. Přezivší ztrácejí všechny zábrany... Stejně zajímavý jako obsah knihy je i její autor.

Mnohé z toho, co líčí, zažil na vlastní kůži. Vojákem wehrmachtu se stal v roce 1938. Než k tomu došlo, absolvoval v roce 1936 vojenskou službu v rodném Dánsku. Pak byl dlouho bez práce. Důvod, proč se v roce 1938 rozhodl pro vstup do wehrmachtu, i když kvůli tomu musel přijmout občanství Hitlerova Německa. V jednom



Ještě v roce 1938 po Mnichovu lidé naivně věřili, že byl zachráněn mír...

co v Mnichově na podzim 1938 zradili ČSR, se domů do Londýna a Paříže vraceli s tím, že v Evropě zachránili mír... Nezachránili. Ani ne za rok propukla válka... Šel do ní časem i Sven Hassel. Po několika měsících na východní frontě zběhl. Byl však dopaden, v trestním táboře zažil mučení. Před popravou ho zachránilo zařazení do trestanecké jednotky 7. obrněné brigády. S ní pak ve Stalingradu upadl do zajetí a dostal se do ruského koncentračního tábora. Když později tábor srovnával, uvedl, že zatímco nacisté mučili vědecky a téměř s nepředstavitelnou krutostí, Rusové ukazovali alespoň základní smysl pro spravedlnost.

Hasselův osud není jen o hrůzách vál-

židovského vězně Gerharda Stiefa. Bývalého německého důstojníka, který byl za hrdinství v první světové válce vyznamenán vysokým řádem...

Jak se společně s kamarády zachovat? Pomstít jeho smrt, pobít vrahy a riskovat, že odvěta dopadne na nevinné? Podle mne klíčová slova říká Svenův starší kamarád, původně dělník z Berlína: „Střílejte, když si to troufáte. Ale myslíte na to, že s každým esesákem

zabijíte současně dvacet civilistů, a mezi nimi zřejmě dost velké procento žen a dětí... Jestli



Sven Hassel jako dobrovolník wehrmachtu.

ho chcete skutečně pomstít, tak se spakujte a padáme odsud. Potom povězte všem, co jste tady viděli. Vykřičte to do celého světa! Nikdy na to nezapomeňte! Vyřvavejte to znovu a znovu! Musíte přežít tuto válku, abyste to mohli všude vytroubit... Mluvte o tom za dvacet let, až se bude



■ Hrůzy nezažívali jen vojáci na frontách...

rozhovoru k tomu řekl: „Jediné, co jsem tehdy chtěl, bylo nějak přežít. Byl jsem v zoufalé situaci... Někáká politika nebo ideologie mě tehdy nezajímaly. Zpětně vím, že Německo nebyla ta nejlepší volba, ale nesmíte zapomenout, jaký v té době vládl chaos a také to, že v té době válka ještě nebyla.“ Nejen že nebyla, i ti

ky. Ukazuje také, jak - když si toho nevšímáme - zdánlivě nepozorovaně vyrůstají kořeny války, která pak semele všechny v dosahu. Také ty, kteří válku nevyprovokovali, ale musejí v ní bojovat. Hlavní hrdina jeho knihy se ocitá v boji na život a na smrt, vidí také stále brutálnější zločiny. Je např. svědkem toho, jak smrti-hlavové z SS brutálně zabíjejí uprchlého

svět točit jako předtím. Lidé nesmějí zapomenout, co se stalo jinejm rasám, těm co smýšleli jinak než ostatní, ženám, dětem. To bude vaše pomsta za tisíce umučených Gerhardů.“

Ano - byť se to někde nemusí líbit - minulost je třeba neustále připomínat. Aby se zlé neopakovalo.

(fav) ■

POMŮCKA: ALV. MOTL. RAV	ORGÁN ČICHU	ZKRATKA ZAHRANIČNÍ POČÍTAČOVÉ FIRMY	1. DÍL TAJENKY	KOŽNÍ NEMOC		KULOVITÁ BAKTERIE	ULTRA- FIALOVÝ ZKR.	JMÉNO ARCH- ANDÉLA	HLUPÁK HOVOR.		ZKRATKA UMĚLECKÉ VYSOKÉ ŠKOLY	2. DÍL TAJENKY	ZNAČKA AMPÉR- ZAVITU	EGYPTSKÝ BUH SLUNCE
CHEMICKÝ PRVEK KOV ZN. NI					TENISOVÝ DVOREC					STŘEDOVÉ- KÝ NÁJEZD- NÍK				
VELIKÁNI					VAŘENÉ MASO NÁZEV HLÁSKY L					NÁDOBA NA KVĚTINY ZNAČKA KILOAMPÉRU				
VESELÝ ČLOVĚK							OHNISKO NEMLUVIT PRAVDU						CESTA V MĚSTĚ	KLAMAT
	POSVÁTNÝ ZÁKAZ	SLŮVKO POLITOVÁNÍ ITAL ZASTAR.				DRUH KVĚTENSTVÍ KONZERVU- VAT KOUREM					AUSTRALSKÁ PUSTINA MATEMAT. ZNAMÉNKO			
TVŮJ SLOV.					MALÍŘSKÁ POMŮCKA PŮSOBNÍ					NEVELKÁ ŠPANĚLSKÝ NÁR. HRDINA				
LATINSKÉ OZNAČENÍ BŘICHA				DO DALEKA KNIŽNĚ PATRO					NEVOJÁK BÝVALÁ POLITICKÁ ŠKOLA					
UMĚLÁ HMOTA							PROVINILCI POZITIVUM							
PŘICHYTIT						DRUH ANTILOPY DOVEDNÝ					FILMOVÝ MIMOZEM- ŠTAN KLOVNUTÍ			
	VÝPLŇ OKNA	OZDOBNÝ PTÁK MRAVO- ZNALEC				DRAMATURG TV ALEŠ ??? TÝKAJÍCÍ SE SOV				SPORTOVNÍ KLUB ZKR. PEVNĚ			3. DÍL TAJENKY	BOJOVÉ VOZIDLO
KEPR					SKLOVITÁ HMOTA VKLAD DO HRY					LETNÍ DĚTSKÝ TÁBOR POZORNOST				
KAMARÁDI TÁBORO- VÝCH OHNŮ ZKR.				AGENT 007 JAMES ??? NADPORUČÍK ZKR.					OSAMOCENÁ ŽENA STUD					
LOUDAVÝ								OBYVATEL ORAVY MODEL VOZU TOYOTA						
TÝKAJÍCÍ SE ČÁSTI STŘECHY						DOKTOR SOCIÁLNĚ POL. VĚD KVALITNĚJI					CESTOVNÍ KANCELÁŘ ZKR. PSANÍ			
	INICIÁLY ZPĚVAČKY ZAGOROVÉ	VELKÝ PYTEL DRUH LÉKAŘE				DŘEVĚNÉ TYČE REZAVÁ				ŠLECHTICKÝ PŘÍDOMEK KLID ZBRANÍ				BÝVALÝ FOTBALISTA SLAVIE
CÁR LÁTKY					UŽITKOVÉ ROSTLINY UŽITKOVÁ PLODINA					ČES. HÁ- ZENKÁŘ JIŘÍ ??? CUPITAT				
NEDOBRÉ				PULZ DOKTOR PŘÍRODNÍCH VĚD ZKR.			UHYNULÁ HOVOR. PŘEDLOŽKA							
	ZBYTEK JABLKA ST. PEDAG. NAKLADAT.								ZN. PRAC. PRÁŠKU STŘEDISKO ZKR.					
SVORKA						KÓD ŠPANĚLSKA INIC. HERCE TROJANA				STOVKY				
ZNAČKA PASCALU			POTOMCI SLOVEN.					TAHLE						
BÝVALÁ JEDNOTKA JASU			TRHAT					ŘÍDICÍ TECHNIKA ZKR.						

Časopis Křížovky pro každého
žadejte v září od 4. a 18. 9. 2012
na novinových stáncích.

**Vyhráli
s Dobou seniorů!**

Tajenka z minulého čísla: **Hezkou dovolenou přeje redakce.** Děkujeme všem, kteří nám do redakce přáli totéž! Správně tentokrát luštili a štěstí při losování ze všech správných odpovědí měli Milada Chyská ze Slaného, Karel Lachout z Prahy 3, Marcela Kührová-Konopná z Liberce, Jaroslav Klíma z Brna a Marcela Hulzerová z Lovosic. Blahopřejeme. Dostanou výhry, které pro ně připravil sponzor naší velké křížovky na str. 14, známé pražské vydavatelství ENIGMA, vydavatel časopisu Křížovky pro každého. Na řešení křížovky z tohoto vydání DS čekáme na známých adresách (najdete je v tiráži na str. 2 dole) do **20. září**. Přejeme příjemné a zábavné luštění.

Kdo pojedě k řeckému moři

O to se bojovalo v naší letní soutěži, kterou jsme vyhlásili v srpnovém vydání Doby seniorů. Konkrétně šlo o bezplatnou dopravu a poukaz na ubytování v oblíbeném řeckém letovisku Stavros na poloostrově Chalkidiki. A to v době od 18. září do 1. října. Jak už jsme psali, je to období, kdy je ve Stavrosu velmi příjemně a už nehrozí pro Středoevropany téměř nesnesitelná vedra. Výherce bude bydlet v apartmánovém komplexu (podle místních v jednom z nejhezčích ve městě vůbec) Filipos, který využívá sponzor soutěže CK LOTOS.

Cestou k získání poukazu byla správná odpověď na otázku, na kterém ze tří výběžků Chalkidiki do moře se nachází mnišský stát Agion Oros (Svatá hora).

Odpovědi přišlo opět mnoho a to jak obyčejnou poštou, tak e-mailem. Losování proběhlo ve dvou kolech. Nejdrívě jsme z normální pošty a i z té elektronické vybrali deset finalistů. Dopisy jsme položili na stůl, vedle nich do řady místo e-mailů papírky s adresami jejich odesílatelů, a vše pak očíslovali. Následně jsme z počítače pomocí aplikace SKYPE (telefonování je zadarmo, pokud ji má na počítači i volaný) zatelefonovali majitele CK LOTOS paní Haně Repkové a požádali jsme ji, ať vybere výherce.



Na výherce čeká bazének v komplexu Filipos a když bude mít chuť, i noční pohled na zátoku u Stavrosu z restaurace na pohoří nad oblíbeným letoviskem.



S tím, že řekne číslo od 1 do 10. Uvedla 6. Tato číslice byla uvedena na dopise, který poslala paní Jana Vacková z Prahy. A malé překvapení: v obálce nebyla jen správná odpověď, že jde o Athos. Byl tam i další text, svědčící o tom, že autorka má k tématu blízký vztah: „Bohatství

Svaté hory na Athosu je stále nevyčerpatelnou pokladnicí, které tento dříve uzavřený klášterní svět chránil jako jedinečnou relikvii. Areál svatohorských klášterů je pečlivě strážěn jako dílo lásky a liturgického dobrodinní vůči modernímu a (méně) duchovnímu světu... Soudobé zpřístupnění je úplný zázrak.

Význam klenotů na Svaté hoře vyzdvihl i projekt Balkánské kulturní dědictví (EMBARK 2010-2012, financovaný z ev-

ropských programů Cultura 2007–2013), v jehož rámci se konaly výstavy v Praze, Bělehradě a v Sofii. Projekt představil unikátní tisky, dokládající vzájemné vztahy Balkánu a Evropy. Athosem předbíháte velké téma příštího roku, které souvisí s příchodem balkánské duchovnosti do Střední Evropy jako mostu mezi Východem a Západem: 1150. výročí příchodu slovanských věrozvěstů na Velkou Moravu. Bravo soutěžím na tato témata!“

Výherkyni blahopřejeme a děkujeme i za pěkný dopis. Vylosovali jsme i náhradníka, pro případ, že by hlavní výherkyně jet nemohla. I když nakonec náhradník nepojede, dostane od redakce jako cenu útěchy mobilní telefon Aligator s funkcí Locator. Jak to nakonec dopadlo, vás budeme informovat v dalším čísle.

(red) ■



Složení ranní kapsle

hořčík	100 mg
vitamin C	60 mg
extrakt z ženšenu	25 mg
mateří kašička	20 mg
vitamin E	10 mg
železo	5 mg
vitamin A	800 µg
měď	200 µg
selen	25 µg
vitamin D ₃	5 µg

Složení večerní kapsle

extrakt z česneku	170 mg
citrusové bioflavonoidy	70 mg
extrakt z meduňky lékařské	27 mg
niacin	15 mg
zinek	10 mg
extrakt z kozlíku lékařského	6 mg
kyselina pantothenová	5 mg
vitamin B ₆	1,6 mg
vitamin B ₂	1,5 mg
vitamin B ₁	1,1 mg
vápník	456 µg
kyselina listová	100 µg
biotin	100 µg
vitamin B ₁₂	2 µg

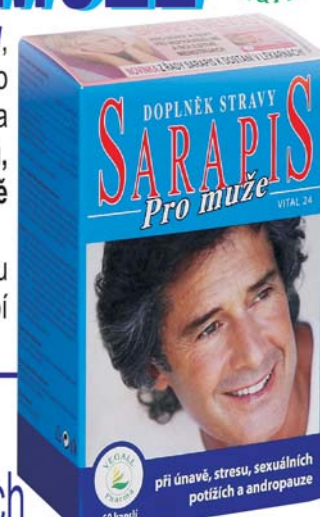
www.vegall.cz
 bezplatná informační linka:
 ☎ 800 100 140 ☎

SARAPIS PRO MUŽE

Andropauza je takzvaný mužský přechod, způsobený postupným nedostatkem mužského pohlavního hormonu. Muže se projevovat zejména následujícími obtížemi: **podrážděností, únavou, poruchami spánku, ztrátou libida a případně také i sexuálními potížemi.**

Sarapis pro muže, je díky svému jedinečnému složení výborným pomocníkem pro muže v období andropauzy a to bez vedlejších účinků.

- bez vedlejších účinků
- k dostání bez receptu v lékárnách



VEGALL Pharma
 DOPLNĚK STRAVY
SARAPIS Pro muže
 60 kapslí
 při únavě, stresu, sexuálních potížích a andropauze

Čestná členka Svazu důchodců ČR oslavila 102. narozeniny!

Existuje recept na dlouhověkost? Takovou otázku si kladou lidé od nepaměti, ale nikdo zatím žádný zaručený recept nenašel. Jsou však jedinci, kteří nás svojí vitalitou i ve vyšším věku udivují. Ve Svazu důchodců ČR jednu takovou členku máme.

Dieta? Zvyky? Omezení? Nic z toho neplatí pro paní Helenu Neškrabalovou, která se narodila 10. srpna 1910 a v letošním roce se dožila 102 let! Ve svém pokročilém věku neskutečně čiperná stařenka s živými očima, kterým nesmí nic uniknout, zvědavě pozoruje dění kolem sebe. Na oslavě jejích narozenin se sešla v Domově důchodců v Mariánských Lázních, kde od roku 2010 žije, skupina jejích přátel a funkcionářů z Místní organizace Svazu důchodců ČR v Mariánských Lázních v čele s předsedou Karlem Lokajíčkem. V této organizaci paní Neškrabalová dlouhá léta pracovala v sociální komisi. S upřímnou gratulací

přijela i delegace Svazu důchodců České republiky z Prahy, vedená místopředsedkyní Hanou Němcovou.

Paní Neškrabalová byla očividně potěšena zájmem, ale chvílemi nedokázala skrýt své dojetí. Přesto po většinu doby oslavy nešetřila svým úsměvem a zvědavými dotazy zejména na totožnost osob, které ji v tuto chvíli obklopovaly, a na činnost Svazu důchodců ČR. Byla jednou ze zakládajících členek MO SDČR v Mariánských Lázních v roce 1991.

Ještě v roce 2010 byla ve svých 100 letech aktivní funkcionářkou, zúčastňovala se besed a různých akcí, dokonce se s jejich turistickým oddílem Stonožka



vydala na vycházku kolem města. Později však onemocněla a stala se „jen“ čestnou členkou. Ale velký zájem o vše nové, co se děje v klubovně i na mnoha akcích, které připraví a uskuteční další obětavé funkcionářky „její“ organizace SDČR pro své členy, u ní stále zůstává. I to je důvod, proč ji velmi ochotně každý týden navštěvují přátelé z výboru a svými návštěvami jí osvěžují možná pro ni nyní trochu jednotvárnější život, trávený v Domově důchodců. Helenka nešetřila slovy chvály nad péčí, které se jí dostává ze strany ošetřujícího personálu, pochvaluje si stravovací nabídku a na dotaz, které jídlo ji potěší nejvíce, odpověděla bez zaváhání „vepřo-knedlo-zelo“.

Neprožila lehký život, ne vždy svítilo slunce. Vzpomínala na složitou dobu



dvou světových válek, ale raději žije současností. Byla prodáváčkou, a byla jí ráda. Pracovala aktivně i jako důchodkyně do svých 75 let. Byla vdaná, ale brzy ovdověla. Vychovávala jediného syna, očního lékaře žijícího v Sokolově, který jí obohatil život dvěma vnoučaty. Společně s manželkou, vnukem a pravnučkou byli rovněž přítomni této oslavě. Jak nám pan doktor řekl, jeho maminka v životě nemusela užívat mnoho léků, nebývala prý moc nemocná. On sám z profesního hlediska také obdivuje její celoživotní vitalitu a podotkl, že dlouhověkost mají v rodině.

Přítomní pak oslavenkyni na závěr společně strávených chvil ještě zazpívali, paní Helenka si tiše pobrukovala a ráda si se všemi připila. Jak na sebe prozradila, neodmítne skleničku červeného vína. To aby si prý pamatovali gratulanti, kteří jí přijdou blahopřát k dalším narozeninám. Paní Neškrabalová totiž hodlá být mezi námi ještě hodně, hodně dlouho. Po všech blahopřáních na-

konec přece jen poodkryla tajemství své dlouhověkosti: práce, dobrá nálada a radost ze života.

Takže my Vám, milá paní Helenko Neškrabalová, přejeme již bez práce



a starostí mimořádnou péči o Vás, kterou si zasloužíte, k tomu stále dobré zdraví,



dobrou pohodu a lásku svých nejbližších. Rádi za Vámi zase přijedeme.

**Hana NĚMCOVÁ,
Miloslav VAJS, SD ČR**

Foto: Miloslav VAJS



Představujeme Svaz důchodců ČR

Svaz důchodců České republiky, o. s., byl založen v roce 1989. V současné době má 137 organizací v celé České republice, ve 13 krajích pracují Krajské rady Svazu důchodců ČR, které mají právní subjektivitu a metodicky řídí v krajích základní, místní, městské či regionální organizace. Nejvyšším svazovým orgánem je sjezd, mezi sjezdy je to Ústřední rada SDČR, složená ze všech zástupců jednotlivých krajských rad, výkonným orgánem je ve funkčním období Výkonná rada. Počet členů SDČR se pohybuje kolem 23 000. Svaz patřil k zakládajícím členům Rady seniorů ČR, současný předseda SDČR Ing. Oldřich Pospíšil je zároveň 1. místopředsedou RSČR.

Informace o svazu najdete mj. na jeho webových stránkách www.sdcr.cz, které mají dlouhodobě ustálenou měsíční návštěvnost v průměru 7000 – 7500 čtenářů.

Národní knihovna ČR zařadila stránky www.sdcr.cz do programu EU, jehož cílem je trvalé uchování jejich obsahu jako českého kulturního dědictví na internetu. Jednou za čtvrt roku SDČR vydává i svůj elektronický Zpravodaj.

Když do srdce vstoupí divadlo



ce se snaží naplnit základní cíl – oslovit diváka, pobavit, dojmout, donutit k zamyšlení. Divadelní kavárna spatřila světlo světa při velké rekonstrukci po povodních v roce 2002. Sedíme tu teď s paní Pavelkovou a ona vypráví:

„Když přišla ta velká voda, byla jsem zrovna na dovolené. Přiletěla jsem z Řecka a moje první cesta vedla sem, musela jsem se přijít přesvědčit, jak to tu vypadá, jestli

„Divadlo je můj druhý domov,“ říká paní Jiřina Pavelková (69). V Divadle pod Palmovkou je už čtrnáct let uvaděčkou. Tráví tu téměř denně každý večer, a když jsou divadelní prázdniny, bere si službu ve vrátnici.

„Už moje maminka byla šatnářkou v kulturním domě, máme to nějak v rodině.“ Když v Paláci kultury kultura ustoupila politice a ona přišla o své místo v šatně, zaklepala na dveře zdejšího divadla a změnila obor - ze šatnářky uvaděčkou. A nelituje.

Divadlo pod Palmovkou – dříve S. K. Neumanna – má mnohaletou tradici. Svůj stálý divadelní provoz zahájilo v roce 1949 inscenací Tylovy Fidlavačky. Postupně se propracovalo z provinčního lidového divadla na okraji Prahy ve vyhledávanou velmi úspěšnou divadelní scénu, a to zejména když „otěže“ přebíral v roce 1992 ředitel a umělecký šéf Petr Kracík. „Petr Kracík po svém příchodu vytvořil nový herecký soubor s mladými perspektivními herci, kteří měli malé děti. Jsem původním povoláním učitelkou, proto jsem se měnila při divadelních zkouškách v chůvu či hlídačku malých hereckých dětí. A protože velmi ráda cestuji, i to jsem tady využila. Uspořádala jsem pro děti několik zahraničních cest do Itálie, Řecka a vyrazila jsem s nimi na prázdniny. Dodnes na to vzpomínají.“

Divadlo má výbornou pověst a patří mezi nejnavštěvovanější pražská divadla.

„Znám všechny inscenace, viděla jsem je mnohokrát, baví mě, když za mnou chodí lidé a nechají si ode mě doporučit, na co mají jít příště. Mám tu za ta léta své štamgasty, vím, co už viděli, řeknu jim, co by si neměli nechat ujít. Povím stručný obsah, herecké obsazení a oni na mě dají. Já sama dávám přednost spíš vážnějším kusům, o kterých, když člověk odchází z divadla, ještě dlouho přemýšlí. Ale jsou lidé, kteří očekávají od divadla zábavu, i těm má naše divadlo co nabídnout.“

Divadlo pod Palmovkou je klasickým repertoárovým divadlem. V současné době nabízí třináct inscenací, a to jak osvědčených děl světových autorů, tak hry, které se vyjadřují k aktuálním tématům, ale i hudební tituly a komedie. Tím nejúspěšnějším v loňské sezóně bylo Chicago, pro diváky velmi zajímavé komorní formou velkého muzikálu. Všechny inscena-



mohu nějak pomoci. Stála jsem na balkóně, dívala jsem se na to dílo zkázy, málem jsem brečela. Rekonstrukce trvala téměř tři čtvrtě roku.

Místo divadelní kavárny tu byl dříve divadelní klub, veřejnosti nepřístupný. Sedávali tu herci, bavili se, byla tu legrace. Víte, já už jsem tu skoro inventářem. Jestli jsem tu měla z některého z nich velký respekt? Mám za ta léta ke zdejším hercům velmi hezký vztah. Zpočátku si držel odstup pan Skopeček, ale to už dávno neplatí. On i jeho paní Věra Tichánková patří k legendám zdejšího divadla. Herci jsou takoví bohémové. Mám je ráda.“

Pod Palmovku se snaží vycházet divákům všemožně vstříc. Mají tu možnost



■ Tisková mluvčí Barbara Tůmová.

půlročního předplatného, které zahrnuje tři představení a jedno bonusové - besedu s herci či prohlídku divadla. Mohou svou nabídkou velmi pružně reagovat a přizpůsobit se náladám diváků. Oblíbené jsou veřejné generálky pro seniory, které bývají hned vyprodané, ale i dárkové kupóny, které se pak dají vyměnit za vstupenky na libovolná vystoupení. Hrají se i dopolední představení pro školy, chodí sem mladí lidé v rámci Klubu mladých diváků.

„Diváci si nás našli, naučili se sem chodit a vracet se. Máme vysokou návštěvnost, i když nejsme v centru pozornosti médií. Naše inscenace nešokují, nejsou moderními výstřelky. Držíme se tradic, náš repertoár je pro milovníky divadla atraktivní. To víte, že někdy, zejména na mládež, musíme bedlivě dohlížet. Ale stalo se mi za ta léta jen jednou, že student, tajně posilněný alkoholem, musel odejít uprostřed představení. Návštěva divadla je slavnostní společenskou událostí a tak by to mělo zůstat.“

Na prknech Divadla pod Palmovkou probíhá i přehlídka České divadlo Foibos,

kteřá uvádí nejlepší inscenace mimopražských divadel, svůj azyl tu našlo Divadlo v Dlouhé, kde již třetí sezónu probíhá rekonstrukce. Loni v květnu se divadlo stalo centrem velmi úspěšného projektu Noc literatury, který pořádají Česká centra ve spolupráci se zahraničními kulturními centry. Herci (např. Jiří Langmajer, Zuzana Slavíková, Jan Teplý, Karel Vlček, Radek Valenta a někteří další) četli v prostorách divadla, ale i v kostele, ve škole, a lidé s programy v rukou tato místa obcházeli.

„Který herec z našeho divadla je nejpopulárnější? Je jich tu víc, ale pomyslný vítěz vyjde letos v prosinci z ankety, kterou vyhlásila herecká asociace. Od září



do prosince budou diváci prostřednictvím anketních lístků hlasovat v každém divadle o nejoblíbenějším herci – sami jsme zvědaví, jak to dopadne. Když se dívám na nějaké představení, hned poznám, když si herec v roli něco přimyslí, nebo když něco vynechá. Oni pak za mnou přijdou a mrknou - paní Pavelková, nežalovat!“

Paní Pavelková se zvedá, loučíme se. „Mám spoustu různých aktivit, ráda ve volném čase cestuju, chodím na univerzitu tře-

tiho věku. Ale divadlo, to je můj svět. Kdyby mi ho vzali, tak to by byl můj konec.“

V září zahajuje Divadlo pod Palmovkou další sezónu. Na co se v nové sezóně můžeme těšit prozradila tisková mluvčí Barbara Tůmová: *Novou divadelní sezónu zahajujeme v polovině září a již v říjnu se uskuteční první premiéra. V režii Jana Vondráčka uvedeme legendární hudební komedii Jiřího Suchého a Jiřího Šlitra **Kdyby tisíc klarinetů**. Vzpomínka na divadlo a písničky „zlatých šedesátých let“ jistě zaujmou mnoho našich diváků.*

Na leden chystáme premiéru komedie současného britského dramatika Richarda Beana **Jeden chlap, dva šéfové**, která slavila v nedávné době velký divácký úspěch v londýnském Národním divadle. Jedná se o přepis jedné z nejslavnějších komedií všech dob, **Sluha dvou pánů** Carla Goldoniho. Hra bude mít v Divadle pod Palmovkou českou premiéru.

Na jaře pozveme milovníky divadla na skutečný bonbón - Hru **Králova řeč** americko-australského autora Davida Seydlera,

kteřá zaujala diváky celého světa ve svém filmovém provedení. Málokdo však ví, že tento film vznikl na základě divadelní hry, kterou uvedeme jako druhé divadlo v české republice.

V nadcházející divadelní sezóně je opravdu na co se těšit.

Připravila

Eva PROCHÁZKOVÁ ■

Foto: autorka

Zadarmo do divadla

Vždy dva lístky na vybrané představení v nové, již 65. sezóně Divadla pod Palmovkou mohou získat i tři čtenáři Doby seniorů. Podmínka: musí do 20. září správně odpovědět na naši otázku, **kdy byla vůbec poprvé uvedena Tylova hra Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka**. V případě většího počtu správných odpovědí o výhercích rozhodne los.

Právní poradna DS

Dělení majetku po rozvodu

Prosím o radu. Rozvedla jsem se po třiceti letech manželství. Za tu dobu jsme nashromáždili nemalý majetek. Některý jsme pronajímali a vlastně pronajímáme i dnes, o to se staral a stará bývalý manžel. Já pečovala o děti, o domácnost, zahradu atd. Jsme již druhý rok rozvedení, ale majetek není stále rozdělen. O všem, tedy i o penězích, které získává z našeho společného majetku, rozhoduje manžel. Mám sice právníka, ale ten mi stále tvrdí, že takové věci trvají i roky. Rok a půl se mi zdá dost dlouho na to, abych se začala zajímat o to, co vlastně advokát ve věci udělal. Zatím mi nezaslal ani jednu písemnost. Peníze potřebuji, protože jsem doplatila vlastně na to, že jsem se starala o děti a nemám nyní prakticky žádné příjmy, pokud mi bývalý manžel milostivě nějaké peníze nedá. Jak mám postupovat a co s mým právníkem, přece se ho nemohu stále doprošovat, aby vůbec něco dělal. Myslím, že za ty peníze, které si bere, by měl pracovat tak, aby se má věc co nejrychleji vyřešila. Moc děkuji.

Marie, Slavkov



Paní Marie, máte pravdu, je to opravdu dost dlouhá doba na to, aby se ve Vaší věci něco dělo. Pokud chcete, aby se tak stalo, je nezbytné, abyste postupovala takto:

Sepište a bývalému manželovi zašlete návrh na vypořádání společného jmění manželů. V něm uveďte požadavek, aby na Váš návrh reagoval v určené době např. do jednoho měsíce od doručení Vašeho dopisu.

přiložit důkazy. Mimo jiné právě také Váš návrh dohody. Počítejte s tím a pořídte si pro tuto potřebu kopii dohody navíc. Následně soud rozhodne o konečném vypořádání majetku.

Na užívání společného majetku a nakládání s ním máte nárok oba, nejen Váš bývalý manžel. Do rozhodnutí soudu je třeba vyřešit i tento problém. Požádejte ho tedy, aby Vám do rozhodnutí soudu

či mu přiměřeně uhradit jeho vynaložené úsilí za správu společných věcí. To však jen tehdy, pokud se na tom dohodnete.

Zvažte, zda jste či nejste se službami svého advokáta spokojená a zda má Vaši důvěru. Pokud ne, doporučuji Vám využít Vaše právo na změnu advokáta.

Zjistíte-li, že jste schopni se s bývalým manželem na rozdělení společného jmění domluvit a není-li pro Vás problém napsat soupis majetku a způsob jeho rozdělení, můžete služby advokáta vypovědět zcela.

Vždy je však třeba myslet na to, že dohoda je pro obě strany výrazně výhodnější, než spor. Tím nemyslím jen finanční zátěž (soudní poplatky, odměna advokáta), ale i zátěž psychickou. Od Vašeho rozvodu uběhla poměrně dlouhá doba. Možná se již hrany sporů otupily a existuje reálná možnost, že se s bývalým manželem dohodnete. Proto bych si před zahájením výše uvedených kroků promyslela i tuto možnost a případně bývalého manžela oslovila s návrhem na osobní projednání této možnosti. Možná dojdete k závěru, že se otevřela cesta k tomu, abyste s bývalým manželem celou věc v klidu probrali a dospěli při řešení rozdělení společného jmění manželů k dohodě, kterou budete oba respektovat. Dohodu nemusí nikdo schvalovat, není třeba podpis svědků.

Pokud ho manžel akceptovat nebude či bude mít zásadní výhrady či nepřiměřené nároky, je třeba, aby Váš advokát podal návrh na vypořádání společného jmění manželů k soudu, aby společné jmění manželů vypořádal sám. K návrhu je třeba

umožnil polovinu společných věcí spravovat. Můžete navrhnout i jiné řešení. Například, aby Vám zasilal polovinu zisku z pronájmu. Samozřejmě naopak se musíte Vy podílet na nákladech, které je třeba do pronajímaných věcí investovat

JUDr. Zdeňka VEJVALKOVÁ

Rok práce pro důchodce

Rada seniorů ČR v těchto dnech zveřejnila zprávu o své činnosti v roce 2011. Pro čtenáře Doby seniorů jsme připravili stručný souhrn jejího obsahu.

Rozšiřování členské základny Rady seniorů ČR pokračovalo i v roce 2011. Na jeho konci tak byla Rada seniorů ČR konfederací **21** organizací s celostátní působností, **pěti** organizací s regionální působností, **34** klubů důchodců a **šesti** městských rad seniorů s cca **320** tisícovou členskou základnou.

Nově byly taky ustaveny krajské rady seniorů v Jihočeském a Olomouckém kraji.

RS ČR se i loni snažila všemi způsoby **hájit zájmy starobních důchodců** a to jak z ohledu valorizace penzí, tak také penzijní, sociální a zdravotní reformy. RS ČR zpracovala v tomto směru 39 zásadních připomínek k chystaným legislativním úpravám a 32 vlastních konkrétních legislativních návrhů. Velkou pozornost věnovala ochraně finanční dostupnosti nájemního bydlení osamocených seniorů. K prosazení svých připomínek a návrhů se snažila využít všech fází legislativního procesu, tj. připomínková řízení na ministerstvech a následně poslaneckých i senátních iniciativ v obou komorách českého Parlamentu.

Prostřednictvím legislativních aktivit a za pomoci poslanců ČSSD se tak loni podařilo mj. prosadit

- **zachránění valorizace penzí oproti vládní představě o indexaci penzí,**
 - **zachránění mimořádné valorizace penzí při 5 % růstu spotřebitelských cen oproti vládnímu návrhu mimořádné valorizace až při 10 % růstu spotřebitelských cen,**
 - **osvobození důchodců starších 70 let věku od časově omezených dávek na bydlení,**
 - **dobrovolné, nikoliv povinné „kartové“ výplaty penzí a dalších sociálních dávek, kromě dávek hmotné nouze,**
 - **v nové koncepci „Bytové politiky ČR do roku 2020“ stát uznal seniorské populaci právo na bydlení a založil legislativní práce na zabezpečení jeho dostupnosti ve všech formách bydlení.**
- Důležitou náplní práce RS ČR je její **bezplatné poradenství a pomoc senior-**

ské populaci. To v roce 2011 poskytovala již šestým rokem a to v otázkách sociálních, právních a bytových. A to ambulantní i terénní formou. Poradny jsou v Praze, Brně, Ostravě a Hradci Králové, částečně je bezplatné poradenství poskytováno i při krajských radách v Plzni a ve Zlíně.

V oblasti sociální poradny v roce 2011 seniorům poskytly 791 konzultací spojených s ponaučením a s konkrétní pomocí. Dále bylo vyřízeno 378 telefonických dotazů a 16 dotazů písemně. Oproti roku 2010 jde o 132 klientů více.

Pomoc právního poradenství využilo 975 seniorů, z toho 864 přímo v poradnách, dále bylo vyřízeno 111 telefonických či písemných dotazů. Ve srovnání s rokem 2010 jde o 43 klientů více.

43 jednáním na úradech rozhodujících o sociálních dávkách, k 15 jednáním na úradech rozhodujících o umístění osoby do příslušného zařízení, 29 jednáním s lékaři a 8 jednáním se zdravotními pojišťovnami.

Jak vyplývá z výroční zprávy, zájem o bezplatné poradenství RS ČR mezi seniory roste. Je financováno z více zdrojů, kromě státu na ně přispívají kraje a některá města. Celkově RS ČR loni na tento účel obdržela 2 353 600 Kč a to bylo méně než v roce 2010. Poklesla zejména podpora ze strany státu, který ji meziročně snížil téměř o pětinu (18 %). I když ztrátu částečně vykompenzovala vyšší pomocí z krajů, chybělo oproti předchozímu roku 136 400 Kč.

Pro udržení provozu bezplatného poradenství seniorům odpracovali pracov-



Rada seniorů ČR byla loni společně se Sdružením nájemníků a ministerstvem pro místní rozvoj pořadatelem důležité konference k bydlení seniorů. Její závěry byly zapracovány do koncepce bytové politiky ČR.

V bytových poradnách bylo obslouženo 812 klientů, tj. o 66 více než v roce předchozím. Dále bylo zajištěno podání dvou soudních žalob na neplatnost ukončení nájemního vztahu a na slevu z nájemného a jednoho trestního oznámení pro útisk a bránění v užívání bytu.

Terénní sociální poradenství a pomoc poskytuje Rada seniorů v Praze a Brně. Jedná se zejména o pomoc těm starobním důchodcům, jejichž zdravotní stav neumožňuje bez pomoci vyřizovat osobní záležitosti na úradech, ve zdravotnických zařízeních, atd. V roce 2011 bylo realizováno v Praze 164 návštěv v rodinách starobních důchodců a 28 návštěv v Brně. Došlo ke

níci Rady v poradnách v Praze a v Brně první tři měsíce roku zdarma, provoz byl zdarma zajišťován též v letních měsících. V Hradci Králové odpracovali pracovníci poradny zdarma čtyři měsíce a v Ostravě pět měsíců.

Ve výroční zprávě se také uvádí, že velké problémy byly i s financováním měsíčníku „Doba seniorů“, který by bez sponzorské pomoci rakouského partnera „SeneCury“ nepřežil.

Z redakce DS k údajům z výroční zprávy na základě dosavadního vývoje dodáváme, že pokud jde o finanční zdroje, je letos situace podobná, ne-li horší...

(red) ■

Naučit se vnímat stáří



■ Ing. Mgr. Matěj Lejsal

Společnost stárne a podíl seniorů se zvyšuje. V Česku tvoří lidé nad 65 let přes 16 procent obyvatel, před čtyřmi roky to bylo necelých 15 procent. Vztah mladých k seniorům se zhoršuje, roste třeba neochota bydlet vedle seniorů. Podle průzkumu by sedm procent Čechů nechtělo mít staré lidi za sousedy. V roce 2005 se tak vyjádřila jen tři procenta dotázaných. Větší úctu a respekt má seniorům pomoci získat nová kampaň s názvem Máš to za pár, kterou zahájil pražský Domov Sue Ryder. Kromě billboardů, webu či spotu připravují organizátoři na internetu také aplikaci, která návštěvníkům umožní „zestárnout“, a tak se lépe vžít do pocitů osob vyššího věku. **O motivech a cílech organizátorů kampaně Doba seniorů hovořila s ředitelem Domova Sue Ryder Ing. Mgr. Matějem Lejsalem.**

Cílem celé kampaně je představit téma vzájemného respektu dvou generací – seniorů a současných dospívajících a mladých dospělých. V rámci kampaně hraje velkou roli čas – rozdílné vnímání rychlosti života a času u obou generací. Právě čas a věnování několika vteřin či minut může být jednou z cest jak dát najevo zájem o druhého. A také krok k vzájem-

nému pochopení. Právě vzájemné pochopení považuji za jednu z cest k posílení respektu.

■ V české společnosti podle průzkumů roste počet lidí, kteří mají k seniorům negativní vztah. Čím si to vysvětlujete?

Jednou příčinou může být hluboké nepochopení. Jsme svědky velkých kroků v technickém vývoji, které mají dopad i na životní styl – v běžné písemné komunikaci využíváme email místo pošty. Normou se stává „být on-line“, posíláme si zvláštní stručná sdělení – SMSky. Fotografie již nelepíme do alba pomocí fotořůžků, ale vystavujeme je „na rajčeti“. Myslím, že životní zkušenosti se v někte-

sektoru snadno stane příčinou řady ekonomických obtíží (např. rostoucí podíl seniorů ve společnosti bude vytvářet vyšší nároky na prostředky v systému důchodového zabezpečení). A označíme-li viníka obtíží, snadno k němu vytvoříte negativní vztah. Paradoxem je, že příčinou není stárnoucí člověk, ale historicky dojednané hodnoty společnosti, na základě kterých se vytvořil právě třeba systém sociálního zabezpečení.

■ Nejde jen o negativní vztah ke stáří, ale i o lhostejnost. O to, že lidé bez povšimnutí procházejí kolem těch, co potřebují pomoc. Čím si vysvětlujete tento jev?

Uspěchaností, která dnes vládne?



rych oblastech tak různí, že pochopení vyžaduje velkou pokoru a trpělivost z obou stran. Chybí-li pokora a vůle se pochopit, vzniká napětí, které se snadno změní v odmítání, v záporný postoj.

Další příčinou může být zkratkovitě chápání stáří jako zdroje ekonomických obtíží. Máme za sebou období relativního ekonomického blahobytu, nyní prožíváme období velkých změn, nejistoty. Senior je člověk, který dosáhl určitého kalendářního věku. A právě na věk je vázána řada životních událostí (přiznání starobního důchodu, ukončení pravidelného zaměstnání aj.). Řada těchto životních událostí má ekonomické dopady jak pro samotného člověka, tak díky systému sociálního zabezpečení i na veřejné finance. Senior se tak ve zkratkovité argumentaci ekonomů veřejného

Snad je to pozůstatek dětského vnímání světa. Myslím, že řada z nás zná roztomilý pohled na dítě, které si zakrývá oči a volá: „Mami, tati, že mě nevidíš...?“ – zkrátka, co nevidím, to není. A nemusím se rozhodovat, jak se k věci postavit – zda pomoci či ne. Kdesi jsem četl, že lidský čin nehyné bezprostředně poté, co je vykonán, přežívá i samostatně, v důsledcích. Ten, kdo se rozhodne pomoci druhému, najednou má odpovědnost za důsledky takové pomoci. A mohou se přidat další otázky – udělal jsem dost? Mohl jsem udělat více?

Uspěchanost přispívá touze po jednoduchosti – snadno ve spěchu přestaneme vidět jednotlivce, lidský příběh. Z jednotlivce se pak stane součást anonymní skupiny. A s anonymitou se ztrácí vzájemnost, solidarita.

■ Jsou na kampaň už nějaké ohlasy a pokud ano, jaké převažují?

Ohlasy jsou, jak pozitivní, tak negativní. Velmi mile nás překvapilo několik reakcí od seniorů. Zdůrazňovali, že respekt nelze pouze požadovat od mladších. Je třeba umožnit svým jednáním, aby k vám druhý respekt mohl cítit. A to, že se objevily nečekané kreativní variace na motivy

kampaně si odvážně vykládám tak, že lidé kampaň zaregistrovali a nějakým způsobem je oslovila.

■ Jak dlouho bude současná kampaň trvat. Ptám se i proto, že jste v jednom z rozhovorů řekl, že změna postojů je dlouhodobá záležitost. Co bude tedy následovat, až zmizí billboardy?

V současné době máme připraveny ještě další podpůrné aktivity k této kampani, které bychom ovšem neradi prozrazovali dopředu. Zároveň kampaň reaguje na podněty od veřejnosti, takže nelze předem odhadnout, kdy přesně skončí a jakým způsobem se bude vyvíjet.

Připravil František VONDERKA ■

Regulační poplatek

Byl zaveden kvůli důchodcům. Důchodci jsou přemnoženi, nejraději chodí po doktorech a vysedávají v čekárnách. Kvůli povídání! Počítalo se s tím, že důchodci budou šetřit, nebudou posezení v čekárnách zneužívat. Přestanou mít zájem, když to nebude ZADARMO!

Takto uvolnění lékaři se budou více věnovat skutečně nemocným pacientům, lépe je proklepnou, poradí, jak si uchránit zdraví atd.

Přiznáte mandarinky, byly vánoce. Proč jste je jedla? Manžel mi je koupil. Ano? A víte proč? Aby se vás zbavil!

Dostanete jiné léky (Glyckádu a Glucophage) a za dva měsíce máte přijít říct, jak vám po nich je. Průjem, bolení břicha, hlavy? Třeba to je nezvyk. Při další návštěvě přiznáte, že to musí dělat ty léky, protože po týdnu dovolené, kdy léky neberete, se stav zlepšil. A už je to zapsáno PŘESTALA BRÁT LÉKY! Proč

Jistě. Sestřičky, napište – **pacientka odmítá léčení**. Tak odmítám léčení, ještě chybí oznámení pojišťovně a já bych si to léčení mohla hradit sama, já na to přeci mám.

Tak paní doktorko, těch 30 Kč si můžete nechat, aby to vaše zdravotnictví nezkrachovalo. Paní doktorka nakonec vysvětlila, proč tam čekám. Bere mladší ročníky, protože chodí do práce, nemohou meškát čas v čekárně! Tak jsem stará, tak tvrdě mi to ještě nikdo neřekl. Paní doktorka hodila zpátečku a když tedy počkám, že mě vezme. Seděla ke mně natočená **zadkem** – slova střílela jak z kulometu. Tuhle dietu si pročtete, tyto léky budete brát jak jsem vám to předepsala a ne jinak. Dodala další náležitosti a závěr (TO JE VŠECHNO!). Kromě receptu nevyplňovala nic, všechno měla od té dovolenkové lékařky předepsané, podepsané, orazítkované, mám přijít 4. 9. v úterý, ne v pondělí.

Šla jsem do lékárny, platila jsem za Diaprel o stovku více než v dubnu – ten další lék, který nesnáším, ten jsem si nevyzvedla. Třicet korun věnováno na oltář našeho báječného zdravotnictví, mít trochu slabší nervy, mohla mě klepnout pepka.

Co mě uklidnilo? Televize, REGISTRAČNÍ VOZIDEL, tam se proměškalo času, chodilo se opakovaně. Mně se tolik nestalo – jen dvě a půl hodiny v čekárně u lékaře. Tak VOCODE?

V doušce dopisu autorka píše: Nevádím jména lékařek, není to stížnost, jen takový popis čeho se může člověk dočkat za 30 Kč (jakého nadstandardu), když jde jenom o zbytečného důchodce...

Jméno i adresu autorky máme v redakci DS. Jaké zkušenosti máte vy? Napište nám o nich, v DS je určitě zveřejníme.

(red) ■



SKUTEČNOST?

Za těch 30 Kč se člověk dozví věci, i takové, které ho nemusí zajímat.

Diabetiků je hodně, doktorky jsou přepracované a málo placené. Na jejich místa se žádní mladší doktoři nehrnou. Nechtějte po nich měřit tlak – mají plnou čekárnu pacientů, nemohou si udělat ani přestávku na jídlo, kávičko.

Při další návštěvě se dovíte, že cukr nebolí, ale oslepnete, urážnou vám nohu, budete chodit dvakrát v týdnu na dialýzu. Pojišťovna vám to hradit nebude, budete se léčit na vlastní náklady.

Nedodržujete dietu, co jste jedla? Jablko a kolik jich bylo? Nebylo sladké?

je nechci, **jsou přece bez doplatku!** Nemohla by to způsobit střevní chřipka? Pak přijdu na kontrolu, sláva, doktorka je na dovolené, s mladší lékařkou se snad lépe dohodnu. Omyl. Je objednaná, léky vám může předepsat jen obvodářka. Tak přidejte v úterý v půl osmé. Řekla to zvýšeným hlasem dvakrát.

Přijdu v úterý ve stanoveném čase, je pomalu deset hodin a nikdo mě nevolá. Prý jsem důchodce, nemám co na práci, mám spoustu volného času. Mohu říct paní doktorce, kam všichni tak pospícháme? Požádala jsem ji, aby mi dala zpět diabetickou kartičku, že přijdu v září, až bude moje doktorka po dovolené.

Výstava k hrůzám **holocaustu**



pracovala na infekčním oddělení v nemocnici. Tam onemocněla záškrtem, ale věznění v koncentračním táboře zázrakem přežila.

V Jablonci nad Nisou, kde žije, jí, jako jedné z osobností, které byly perzekuovány z rasových důvodů v době 2. světové války, u příležitosti 65. výročí ukončení 2. světové války, předal starosta města pamětní list s medailí. Ocenění z rukou starosty města ji čekalo i v gymnáziu v Rychnově nad Kněžnou. Symbolicky



■ Paní Hana přežila hrůzy Terezína

v budově ústavu, jehož studentkou kdysi bývala. Tam také měla více než dvouhodinovou besedu se současnými studenty. Během ní mimo jiné podala svědectví o jednom známém spoluvězni: „Vězněna

V synagoze v Rychnově nad Kněžnou byla v srpnu otevřena výstava o holocaustu, který připomíná i památník s deskou a trojjazyčným textem: Toto jsou jména rychnovských Židů, našich spoluobčanů, kteří byli povražděni německými nacisty v koncentračních táborech v letech 1939–1945. Tak přestala existovat zdejší židovská obec.

V synagoze jsou soustředěny památky na Židy z tohoto regionu, ze židovské komunity Podorlicka byla i rodina bývalé

americké ministryně zahraničí Madelaine Albrightové, a její strýc Josef Spiegel z Kostelce nad Orlicí, který zahynul v koncentračním táboře.

Expozice připomíná i osud Hany Fischerové (*1920), nyní Dobešové, která byla jednou z mála, co hrůzy holocaustu přežili. Do transportu do Terezína ji nahnali 13. prosince 1942 v den jejich 22. narozenin. V Terezíně byla nucena dělat ty nejhorší práce. K nim patřilo i uklízení mezi duševně nemocnými. Pak

Chystají Den zdraví

Krajská rada seniorů Jihočeského kraje pořádá v rámci evropského roku zdravého stárnutí a mezigenerační solidarity Den zdraví. Uskuteční se v Domě Metropol České Budějovice (Senovážné náměstí) dne 26. září od 9 do 14 hodin. Akce se koná pod záštitou náměstkyně hejtmana Jihočeského kraje Mgr. I. Stráské a primátora Č. Budějovic Mgr. J. Tomy. Hlavním cílem Dne zdraví je seznámit seniory a širokou veřejnost s různými odbornými přednáškami na témata jako jsou zdravý životní styl, bezpečnost, zdravá výživa, problémy diabetu atd. Součástí akce budou i ukázky zdravotních a dalších pomůcek, včetně možnosti jejich zakoupení. Zájemcům bude rovněž zdarma změřena glykemie a tlak krve.

(mm) ■

Zvou na Sportovní hry

Připomínáme, že ve čtvrtek 13. září se uskuteční první celopražské Sportovní hry seniorů. Jejich pořadatelem je pražská organizace SD ČR, hry se konají pod záštitou magistrátu hl. m. Prahy a jejich dějištěm bude sportovní areál ZŠ Botičská v Praze 2. Startovat může každý, kdo se 13. 9. v době od 9 do 10 hodin dostaví k prezentaci. Startovné není žádné, jedinou podmínkou je sportovní úbor a lehká sportovní obuv. Soutěžit se bude celkem v devíti sportovních i zábavných disciplínách, upravených na možnosti senierek a seniorů. Další informace k této mimořádné akci získáte na telefonních číslech 274 773 378 a 604 566 279, či na e-mailu e-tedd@volny.cz.

(red) ■



jsem tam byla i s Karlem Poláčkem, který byl poslán do Osvětimi stejným transportem jako můj otec 16. října 1944. V Terezíně měl Poláček přednášky, na několika jsem byla, dokonce mně dvakrát poskytl lísteček, že můžu do sprch. On byl v Terezíně mezi Čechy jako spisovatel známý a oblíbený. Poláčka jsem naposled viděla těsně předtím, než nastoupil do

transportu... Byl tak zubožený, když odjížděl, kost a kůže, to byla ruina.“

Výstava v rychnovské synagoze má název Místa utrpení, smrti a hrdinství – vězni z českých zemí v nacistických koncentračních táborech a potrvá do 30. září.

(jokr) ■

Foto: autor

Nostalgická symfonie kabelek

Svoji fantazii si můžete nechat rozvíjet na velice zajímavé výstavě Symfonie kabelek, která se koná do 23. září v Muzeu města Karlovy Vary. Kabelka jako nezbytný oděvní doplněk nebyl vždy doménou žen. V minulých stoletích je nosili jak muži tak ženy a to v podobě malých váčků. Kabelky s držadlem, jak je známe dnes, se začaly vyrábět teprve od roku 1890, jejich rozkvět nastal ve 30. letech 20. století. Kabelky, tašky, taštičky se postupem času staly důležitým faktorem módního průmyslu, které ovlivňovaly kulturní události a sociologické změny. Provedení má různé tvary podle

toho, jak velela soudobá móda. Materiál byl také různorodý, počínaje vyšívanou látkou, kvalitní kůží, kov nevyjímaje. Uplatnilo se také dřevo a perly právě, ze skla, porcelánu. Ani mechanismy zajišťující obsah těchto parádních věcíček nejsou k zanedbání. Podíleli se na nich mistři zámečnického, kovotepského i zlatnického řemesla. Dámy odcházející v doprovodu svých kavalírů do vysoké společnosti, divadla, či na koncert, musejí svou garderobu sladit s kabelkou, která



nebyla v žádném případě laciná, ale právě proto přicházeli ke slovu další řemeslníci, krejčí a švec. Jejich výsledky práce jsou také na výstavě k shlédnutí a opravdu se jim to povedlo!

Historii nezbytného dámského doplňku a úlohu kabelky coby společenské části večerní toalety přiblíží 5. září doprovodná přednáška autorky výstavního projektu PhDr. Ludmily Růženecké.

Pokud byste výstavu v Karlových Varech nestihli, nevěste hlavu! Její pokračování bude od 25. září do 31. prosince 2012 v Muzeu města Brna na Špilberku.

Jiří MIKA, (red) ■

TIPY LETEM

Z nabídky vlastivědných vycházek Pražské informační služby na září jsme vybrali:

1. so. Rudolfinum. Prohlídka vybraných prostor významné novorenesanční budovy konce 19. století. Seznámíme se s historií jejího vzniku, i s její novou úlohou v počátcích Československé republiky. Připomeneme si také historii České filharmonie a působení jejích slavných dirigentů. Omezený počet účastníků, doporučujeme využít předprodeje vycházek. Začátek ve 14:00 před vchodem do Rudolfinu z Alšova nábřeží. Cena 100/70 Kč.

2. ne. Za Bruncvíkem na Karlův most. Vhodné pro děti od šesti let (v doprovodu dospělých osob). Povídání o stavbě Karlova mostu spojené s návštěvou mosteckých věží. Na děti čekají hry a kvíz se sladkou odměnou. Omezený počet účastníků. Začátek v 10:00 u Malostranských mosteckých věží v ulici Mostecká. Cena 100/70 Kč + jednotné snížené vstupné do objektů 25 Kč.

9. ne. Nordic walking v Průhonickém parku. Profesionální instruktor vysvětlí a předvede základ správného provozování „Nordic walking“, poté se s „holemi“, průvodkyní a instruktorem vydáme na trasu, vedoucí malebnými scenériemi Průhonického parku. Délka trasy 6 km, doba vycházky včetně instruktáže cca 3 hod. Hole na Nordic walking si vezmete s sebou. Zapůjčení holí na místě po dobu instruktáže a vycházky za poplatek 30 Kč pouze pro

předem přihlášené se vstupenkou z předprodeje! Omezený počet účastníků. Začátek v 9:30 u pokladny u hlavního vstupu do Průhonického parku (zastávka autobusů č. 363, 385 „Průhonice“, jedou od metra C „Opatov“). Cena 100/70 Kč + vstupné do parku 50/30 Kč.

15. so. Stavovské divadlo. Povídání o historii divadla spojené s prohlídkou vybraných prostor stavby na Ovocném trhu i budovy divadla Kolowrat. Začátek v 10:00 před hlavním vchodem do budovy Stavovského divadla. Cena 140/100 Kč.

16. ne. Vrtbovská zahrada. Jedna z nejkrásnějších středoevropských zahrad nabízí nejen krásnou zahradní architekturu a výzdobu M. B. Brauna a V. V. Reinera, ale také jedinečný výhled na Prahu. Začátek v 15:00 před vstupem do Vrtbovského paláce (ul. Karmelitská 25, Malá Strana). Cena 100/70 Kč + vstupné do zahrady 60/50 Kč.

18. út. Návštěva v Českém rozhlasu. Prohlídka vám umožní nahlédnout do objektu, odkud se vysílalo během pražského povstání, a také do studií, kde se dnes tvoří rozhlasové pořady. Omezený počet účastníků na 30 osob. Začátek v 16:00 před budovou ČRo (Římská 13, Praha 2; zastávka tram. č. 11 „Italská“). Jednotná cena 100 Kč.

22. so. Palácové zahrady pod Pražským hradem. Projděte se s námi zahradami paláců a zaposlouchejte se do jejich historie. Začátek v 10:00 před vstupem do zahrad (ul. Valdštejn-

ská 14, Praha 1, Malá Strana). Cena 100/70 Kč + vstupné do zahrad 80/50 Kč.

27. čt. Tajuplná symbolika staroměstského orloje - přednáška. Současný orlojník Petr Skála osvětlí původní význam jednotlivých soch a částí orloje. Nabídne nové pohledy na orloj a nejnovější poznatky a objevy. Omezená kapacita sálu, doporučujeme využít předprodeje vycházek. Začátek přednášky v 17:00 ve zmodernizovaném sále PLS, Arbesovo nám. 4, Praha 5, v přízemí. Cena 100/70 Kč.

29. so. Sladké cukrárny. Vycházka připomene nejslavnější pražské cukrárny a jejich osudy. Sladké vyprávění se sladkou tečkou v cukrárně Myšák, kde je pro účastníky zajištěna menší sleva na konzumaci. Omezený počet účastníků. Začátek v 9:30 před domem U Černé Matky Boží (roh Ovocného trhu a ulice Celetné). Cena 100/70 Kč.

30. ne. Praha secesní. Vycházka se zaměří na tvorbu architektů Josefa Fanty a Osvalda Polívky. Povídání o reprezentačním domě spolku Hlahol. Procházka kolem výstavních domů na Národní třídě a Václavském náměstí dojdeme k Fantově kavárně na Hlavním nádraží. Začátek v 9:00 před budovou Mánes na Masarykově nábřeží (zastávka tram. č. 14, 17 „Jiráskovo náměstí“). Cena 100/70 Kč.

POZOR: V případě omezeného počtu návštěvníků využijte předprodeje vycházek. Informace na tel. 221 714 161, 221 714 714 nebo na e-mailové adrese vlastiveda@pis.cz

(red) ■

Řádky pro zdraví 8

Jak zdravě (a s potěšením) jíst

Porovnáním pyramidy jídla s tím jak jíme, zjistíme, že máme obvykle nedostatek zeleniny a ovoce, celozrnných škrobnatých jídel, rýže natural, luštěnin, brambor ve slupce; chybí nám tím vláknina, podporující trávení a čištění těla, vitamíny a minerální látky.

Obvykle také nadměrně konzumujeme pečená tučná masa, uzeniny, nezdravé tuky a oleje, sladkosti a sladké nápoje.

Maso

Maso nemá vlákninu a proto bychom ho měli podávat vždy se zeleninou. Maso bylo dříve 1-2x týdně a dnes bývá každý den. Maso a vejce doprovázejí špatné tuky, „zlý“ cholesterol, který ucpává cévy. Nejzdravější jsou ryby, bílá masa, drůbež nebo králík. **Maso je zdravé v přiměřené míře.** Bílkoviny v něm obsažené nejsou dobrý zdroj energie, přesto jako zdroj energie slouží, především při nadbytečné

s lipoproteiny s nízkou hustotou). Špatné tuky se **usazují v cévách** jako nerozpustné tukové a cholesterolové „pláty“, které brání správné funkci krevního oběhu



Ovoce a zelenina by v naší potravě neměly nikdy chybět.

a srdce. Zanášení a zužování cév snižuje průtok krve a způsobuje srdeční cévní onemocnění. Mezi nezdravé tuky patří především živočišné tuky, sádlo, lůj, máslo. Z rostlinných jsou nezdravé ztužené tuky a směsné oleje (složené z různých druhů olejů). Ztužováním se přeměňují nenasycené (zdravé) tuky a oleje na nasycené (nezdravé). To nastává také při pečení a smažení, vznikají nezdravé (nasycené) přepálené tuky a oleje. Nejvyšší teploty snese beze změn sádlo.

Důležitá desatero

■ 1. V jídle by měly převažovat sacharidy – škroby a cukry. Jsou rostlinného původu, obsahují všechny živiny a jsou bohaté na vlákninu, vitamíny a minerální látky (celozrnné obilniny, chleba, pečivo, těstoviny, rýže, luštěniny, brambory, zelenina, ovoce...).

■ 2. Dávat přednost tukům a olejům bohatým na omega-3,6 nenasycené mastné kyseliny (rybí tuk, rostlinné oleje, olivový, řepkový...). Omezit příjem živočišných a ztužených tuků (sádlo, lůj, máslo...). Konzumovat mléko a sýry s nízkým obsahem tuku; sýry do 30 %, mléko do 2 %.

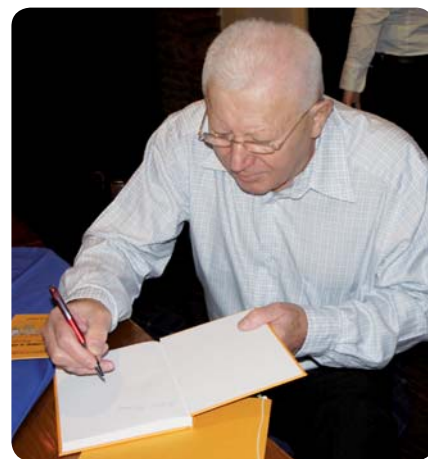
■ 3. Polovina potřeby našich bílkovin by měla být hrazena z rostlinné potravy (z celozrnných obilnin, luštěnin, sóji...). Z masa přednostně kuřecí, krůtí, telecí, hovězí, králíčí, jehněčí. Omezit uzeniny

a tučná masa. Ryby 1x až 2x týdně. **Maso vždy se zeleninou.**

■ 4. Sladkosti – cukry jen v malém množství. Mlsat ovoce. Vyhýbat se umělým sladidlům.

■ 5. Ke každému jídlu dostatek tekutin.

■ 6. Aspoň jednou denně kysané mléčné výrobky – pro podporu mikroflóry střevní (jogurt, zákys, acidofilní mléko, zakysaná smetana, měkký tvaroh...).



Profesor František Fremuth během autogramiády své knihy o správné výživě

■ 7. Dát přednost vařeným jídlům před smaženými a pečenými. Lépe trávíme čerstvě připravená řidší jídla bez nadbytku tuku a soli. Hutná a suchá jídla (uzeniny, smažená masa, bílé pečivo...) „ucpávají“, zpomalují zažívání. **Solení, zahušťování a přepálené tuky jsou zhouba kuchyně!**

■ 8. Zachovávat pravidelnost, jíst častěji a menší porce, tři hlavní jídla denně. Nechodit spát hladový ani přejedený. Čím více pohybu, tím méně omezení.

■ 9. Udržovat rituál jídla v kruhu rodiny a přátel.

■ 10. Nechoďte nakupovat, když máte hlad.

red ■

Seriál připravujeme podle knihy Prof. Dr. Františka Fremutha, DrSc „Život na hraně“ (vydalo HTF Praha) a to ve spolupráci s autorem.

Příště: Doplnky stravy



■ K masu bychom měli jíst vždy zeleninu

konzumaci. Při přeměně na energii vznikají nežádoucí zplodiny (močovina, kyselina močová, dusíkaté látky). Zkuste se přejít masem těsně před větším výkonem. Energie jde do žaludku, na trávení bílkovin a ne do svalů, a tím se výkon snižuje.

Nezdravé tuky a oleje

Obsahují nasycené mastné kyseliny, které jsou nerozpustné. Mluvíme o **špatných tucích** nebo **zlém cholesterolu** – LDL lipoproteiny (tj. cholesterol vázaný

Co říkají pranostiky

Bouřky v září – na jaře mnoho sněhu.

Ozve-li se v září hrom, bude v zimě zavát každý strom.

Teplé září – říjen se mračí.

■ 1. září

Jaké počasí o Jiljím panuje, takové celý měsíc se ukazuje.

Jiljí jasný – podzim krásný.

Když na svatého Jiljí prší, celý podzim voda crčí.

■ 8. září

Panny Marie narození – vlaštoviček rozloučení.

■ 14. září

Na povýšení svatého Kříže odkud fouká vítr, odtud přijde dražota.

■ 21. září

Jaké počasí dělá svatý Matouš, takové potrvá čtyři neděle.

Po svatém Matouši čepici na uši.

■ 27. září

Na Kosmu a Damiána studeno bývá zrána.

■ 28. září

Na svatého Václava pěkný den, přijde pohodlný podzim.

Je-li bouřka na Václava, dlouho teplo zvěstovává.

Přijde Václav - kamna připrav!

■ 29. září

Na svatého Michala když severní a západní vítr věje, tuhá zima k nám pak spěje.



Vybráno z kalendáře

září

2. září 1347 – Karel IV. byl korunován českým králem a Blanka z Valois českou královnou.

5. září 1972 – Mnichovský masakr: členové palestinské teroristické skupiny „Černé září“ zajali izraelské atlety na mnichovských olympijských hrách. Špatně připravený pokus německé policie o osvobození rukojmí ztroskotat, celkově při olympijském masakru přišlo o život 11 Izraelců. SRN vyplatila v roce 2004 pozůstalým odškodnění v celkové výši 3 milionu eur, přímou odpovědnost ale nikdy nepřiznala. Podpory se pozůstali nedočkali ani od izraelské vlády. Ta na jejich snahu o vyšetření celého případu ani nereagovala.

6. září 1437 – Byl dobyt hrad Sion a zajat Jan Roháč z Dubé.

7. září 2011 – Havaroval ruský letoun JAK-42 s hokejovým týmem z KHL Lokomotiv Jaroslavl. Na palubě zemřeli Jan Marek, Josef Vašíček, Karel Rachůnek, Pavol Demitra a další hráči včetně realizačního týmu.

16. září 1817 – Václav Hanka ve věžní kobce děkanského kostela sv. Jana Křtitele ve Dvoře Králové údajně objevil

Rukopis Královédvorský. V době národního obrození se Rukopis Královédvorský společně s Rukopisem Zelenohorským stal pro některé významnou vzpruhou, pro jiné nacionalistickým symbolem. Dnes víme, že jde



o literární účelové padělky. Velké spory o pravost a autorství obou rukopisů se vedly prakticky od doby

jejich nálezu. V roce 1886 se do nich významně zapojil také Tomáš Garrigue Masaryk, který je označil za jednoznačné padělky. Za nejpravděpodobnější autory jsou považováni Václav Hanka a Josef Linda.

18. září 1897 – Společnost Elektrické podniky král. hlavního města Prahy (předchůdce dnešního Dopravního podniku hl. m. Prahy) zahájila provoz elektrické tramvaje. Pražský vozový park byl tvořen téměř výhradně vozy z továrny Františka Ringhoffer. Po druhé světové válce byla firma znárodněna a přejmenována na Vagónku Tatra Smíchov, která byla později začleněna do podniku ČKD jako ČKD Tatra. Po roce 1989 se firmy ujala společnost Siemens a závod v Praze zanikl v roce 2011.

19. září 1837 – Jan Evangelista Purkyně poprvé formuloval svou buněčnou teorii stavby těl živočichů.

26. září 1212 – Přemysl Otakar I. dostal v basileji Zlatou bulu sicilskou od budoucího císaře Fridricha II. Štaufského za podporu v boji o říšskou královskou korunu. Zlatá bula sicilská garantovala vnitřní nezávislost českého státu a zároveň jeho formálním začleněním do Svaté říše římské nabízela českým králům jako říšským knížatům nové možnosti aktivní zahraniční politiky. Přispěla tak ke zvýšení prestiže českého království ve střední Evropě i k upevnění pozic jeho panovníků jak mezi evropskými vládci, tak na domácím poli.

(zl) ■

Na veletrhu se bude i slavit

Ve dnech 5. – 6. října 2012 se v Praze na Výstavišti v Holešovicích uskuteční už podruhé veletrh pro péči a aktivní život

ce) a s vyvrcholením se počítá právě na veletrhu v Praze.

Ve veletržních výstavních stáncích bude

k vidění a často i k vyzkoušení škála výrobků a služeb a to za speciální veletržní ceny. Pestrá nabídka lázeňských pobytů, zájezdů a výletů. Novinkou veletrhu je kulturní festival Senior Fest, který odstartuje v pátek 5. října a podle slov ředitelky veletrhu Jitky

Šefránkové má „přispět k tomu, aby senioři z výstaviště odcházeli s dobrou náladou a plni pozitivní energie“. Jak prozrazuje nahlédnutí do připravovaného programu, určitě tomu tak bude: Už první den festivalu, který bude moderovat oblíbený Eduard Hruběš, zpestří řada uměleckých hvězd i uznávaných odborníků. Vystoupí

například Karel Štědrý a Pavlína Filipovská, navštívit můžete přednášku MUDr. Martina Fučíka, primáře pražské oční kliniky Gemini – očního chirurga s dlouholetou praxí v operativní léčbě šedého zákalu. MUDr. Tamara Tošnerová provede zájemce přednáškovým blokem Tvořivost celým životem. Uskuteční se také přednášky o zdraví, o trénování paměti a mnoho dalších, s možností dotazů i praktických ukázek. Své programy pro seniory i pro děti představí Policie ČR, Hasičský záchranný sbor či Český červený kříž.

V sobotu 6. října dopoledne odstartuje běh Seniorská míle, jehož patronkou je paní Dana Zátopková a organizátorem občanské sdružení Život 90. Letos uvidíme už 11. ročník této běžecké soutěže. Uskuteční se i běh seniorů s vnučaty. V průběhu veletrhu budou k dispozici četná bezplatná poradenská centra: Na stánku společnosti Pražská plynárenská a.s., generálního partnera veletrhu, se dozvíte např.



Na startu loňské Seniorské míle.

seniorů SENIOR PRAHA. Na veletrhu bude i společná oslava Mezinárodního dne seniorů. Bude zřejmě největší v ČR, protože oslavy se budou konat i v dalších městech (30. 9. v Brně na Náměstí Svobody, 30. 9. v Jihlavě na Masarykově náměstí, 3. 10. v Pardubicích v AFI pala-

Největší akce pro seniory

5. – 6. října

10.00–18.00

Výstaviště Praha Holešovice



Karel Štědrý

Květa Fialová

Eva Pilarová

Václav Postránecký

Pavlína Filipovská

duo Eva a Vašek

Nad'a Konvalinková

moderuje Eduard Hruběš

Bezplatné poradny – péče o zdraví, zrak i chrup / výživové poradenství / aktivní stáří / trénování paměti / cvičení pro seniory i vnučata / nordic walking / tanec / Divadlo U Valšů / jak na mobil / Policie ČR, Hasičský záchranný sbor a Český červený kříž s programy pro seniory / veletržní slevy

změna programu vyhrazena

vstupné jen 20 Kč

slosování vstupenek
o hodnotné
ceny

ceny v hodnotě přes 50 000 Kč





Suverénním vítězem Seniorské míle se v novém traťovém rekordu loni stal a zlatou medailou od Dany Zátokové přebíral známý chirurg MUDr. Jan Pirk. Bude se scéna z fotky opakovat? Paní Dana bude mít 19. září své 90. narozeniny. Jistě i jménem všech čtenářů DS přejeme vše nejlepší a děkujeme i za to, co dělá pro seniory.

o zvýhodněné nabídce ceny plynu pro zákazníky nad 65 let a dalších výhodách jako jsou např. opravy plynových spotřebičů zdarma. V mobilním edukačním centru ústní hygieny COREGA budou k dispozici odborníci na péči o zubní náhrady a jejich nositelé získají vzorek produktu zdarma.

Veletrh, festival a oslavu Mezinárodního dne seniorů podpoří svými vystoupeními řada dalších známých umělců jako jsou zpěvačka Eva Pilarová, herečky Květa Fialová a Naďa Konvalinková, pěvecké duo Eva a Vašek, herec Václav Postránecký a další.

Veletrh Senior Praha a kulturní festival Senior Fest bude návštěvníkům otevřen 5. – 6. 10. 2012 vždy od 10 do 18 h. Vstupné je pouhých 20 Kč. Koupí vstupenky se

návštěvníci mohou zapojit do slosování o krásné ceny v hodnotě přes 50 000 Kč, které proběhne v pátek i v sobotu. Další informace naleznete na www.seniorpraha.cz.



I letos budou k vidění praktické ukázky.

cz. Tam také najdete přihlášky k účasti na Seniorské míli.

(red) ■

Představujeme Skládanku ze Zlína

Skládanka, to je název zajímavého projektu ve Zlíně. Vychází z toho, že celý náš život je z něčeho složen. Vše kolem nás je složeno z dílů, které dohromady dávají celek.

I naše společnost je složený organismus, jsou v ní lidé mladí, středního věku, senioři, muži, ženy, zdraví, nemocní, tělesně i mentálně postižení. Vždy však mluvíme o člověku.

Skládanka chce na svých akcích ukázat, že každý člověk má ve společnosti své nenahraditelné místo. A pokud je v něm jen trochu dobré vůle, je schopen komunikace s každým. Skládanka, která má i podporu místopředsedkyně Senátu

PČR Aleny Gajdošíkové (ČSSD) pořádá během roku tři setkání lidí Zlínského kraje. Před Velikonocemi, na začátku školního roku a před Vánocemi. Jejich součástí jsou různá kulturní vystoupení, výstavy a prodej výrobků z chráněných dílen, soutěže a hlavně společná zábava. **Letos 17. září se v 1. patře zlínského hotelu Moskva uskuteční Skládanka pro seniory.** Na program bude Povídání o Skládance, vystoupení cizineckého centra Zlín, vystoupení kouzelníka J. Hadeše, soutěž s barmanem o ceny i tombola. Během celé akce bude hrát cimbálová hudba Dubina. Účast je třeba si rezervovat. Informace v centru



Záběry ze Skládanky pro děti a postižené.

Skládanky v Tesco Zlín (3. patro, po – pá 14:15–18 hod.) nebo na telefonech 774 958 197, 776 342 207.

(red) ■

DOBA
seniorů

OBJEDNÁVKOVÝ KUPÓN

Roční předplatné 192 Kč / Cena za kus jen 16 Kč

Objednávací ☐

Předplatné formou dárku ☐

složenku odeslat na adresu odesílatele objednávky

DOBU SENIORŮ objednávat od čísla (včetně) ☐

ZPŮSOB PLATBY

☐ složenkou

☐ SIPO: spojení č.

☐ fakturou: IČO/DIČ

☐ bank. převodem č.ú.

podpis:

Objednávkový kupon vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu A.L.L. Production s.r.o., Box 21, 112 21 Praha 1. Pokud budete posílat v obálce, připište pod adresu příjemce heslo „Předplatné Doby seniorů“. Obratem dostanete složenku, kterou předplatné uhradíte. Můžete využít i bankovního převodu. Peníze odešlete na konto, které je uvedeno na složenke. Zde najdete i Váš variabilní symbol, který nezapomeňte vyplnit. V případě nejasností nebo dotazu zavolejte do zákaznického centra ALL Production s.r.o. na tel.: 840 306 090, kde Vám potřebné údaje rádi sdělí. Dotázat se můžete i prostřednictvím tohoto e-mailu: dobaseniuru@predplatne.cz.

Objednat předplatné DS lze přes internet na adrese: <http://predplatne.cz/katalog/spolecenske-casopisy/> Předplatným můžete udělat radost svým blízkým a přátelům.

jméno:

příjmení:

ulice:

číslo popisné:

město:

PSČ:

telefon:

e-mail:

TOTO MÍSTO je určeno pro dopisy našich čtenářů. Věcné diskusi nejsou stanoveny žádné obsahové mantinely. Psát nám můžete skutečně o všem. O tom, co vás pálí či štve, co vás naopak potěšilo, či co by měli vědět a co by mohlo být prospěšné i pro jiné čtenáře. Redakce DS si pouze vyhrazuje právo příspěvky z prostorových důvodů krátit. Nezařadíme pouze dopisy s urážlivým, rasistickým a vulgárním obsahem, všechny ostatní jsou vítány. Pište nám na adresu: Doba seniorů, Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3.

Nepravdy v médiích

Vláda často chválí stav naší demokracie. Ano, můžeme dnes říkat co chceme, můžeme demonstrovat a to i proti vládě. Ale není to jen o tom. Ve středu 30. května se senioři sešli na své první demonstraci na Palachově náměstí v Praze. Že jich bylo málo? Nebylo! Mnozí na tom nejsou zdravotně nebo finančně dobře, aby si mohli dovolit cestu do Prahy. O průběhu a obsahu seniorského shromáždění média informovala jen lakonicky nebo je zcela zamlčela. Pokud už se zprávy objevily, uváděla se zkreslená čísla o účasti. Objevovalo se číslo 1200, což platilo o průvodu k úřadu vlády a některé noviny to převzaly jako počet protestujících na Palachově náměstí. Ke květnové demonstraci studentů, která zaplnila Palachovo náměstí, MF Dnes napsala, že tam bylo 10 000 účastníků. Na náměstí zaplněném důchodci to prý bylo jen 2 000 účastníků. Přitom z Kaprové ulice se pro hustý dav nedalo na náměstí skoro projít. Podobné manipulace se děly i s fotografiemi. Pokud už se v tisku objevily, byly pořízeny dlouho před zahájením manifestace, aby to vypadalo, že jsou tam prázdná místa a zájem nebyl tak velký.

Zcela zklamala i veřejnoprávní televize. Protestní mítink odborářů 21. dubna ČT 24 odvysílala po protestech od začátku do konce. Musela také ukázat záběry celého náměstí, pak se účast už nedala zpochybnit. Mítink seniorů podobnou podporu nedostal. Copak si to 2,35 milionu důchodců a tisíce zdravotně postižených zaslouží? Pokud senioři v ČR platí měsíčně za 1,5 milionu televizních přijímačů na poplatcích 202 500 000 Kč, tak by mělo být povinností ČT, aby pravdivě a důstojně informovala o jejich společných akcích. Ty jsou navíc pokojné, není na nich potřeba přítomnost policie v ochranných oděvech a přilbách, jako je tomu při provokacích krajně pravicových extrémistů, kterým zpravodajství ČT 1 a ČT 24 věnuje větší pozornost. Když je tu příležitost, aby se čeští důchodci veřejnosti svěřili se svými obavami, problémy, starostmi a požadavky (byly předneseny na mítinku

30. května), tak jim to televize, kterou pomáhají financovat ze svých penzí, nemůže. To demokratické určitě není.

Karel BENEŠ, Plzeň-Lochotín ■

Pozn. red.: Ano, píšete to přesně. Na manifestaci jsme byli a to, co se objevilo v médiích, se opravdu často nedalo označit jiným slovem než manipulace. Pokud jde o veřejnoprávní televizi: je zajímavé, že zastoupení v Radě pro ČT, kterou jmenuje Poslanecká sněmovna, jsou vedle politických spřízněnců ve sněmovně zastoupených stran také představitelé zcela okrajových (ale zjevně vlivných) skupinek a zcela v ní chybí zástupci organizací seniorů, sdružující statisíce českých starobních důchodců a důchodkyň. I to něco vypovídá o české demokracii. Přitom na webových stránkách Rady ČT se uvádí: Rada ČT má patnáct členů, které volí a odvolává Poslanecká sněmovna, a to tak, aby v ní byly zastoupeny významné regionální, politické, sociální a kulturní názorové proudy.



■ S přáním hezké dovolené do redakce poslali manželé Ježkovi z Komárova. Děkujeme!

Kšeft s léky

Já i manželka, oba 86letí, užíváme hodně léků, které nám předepsala buď naše ošetřující lékařka, lékaři v nemocnicích, nebo na předepsaných prohlídkách. Na všechny byly do 1. 7. nějaké doplatky, ale VZP nám čas od času vracela celkem slušnou částku zpět. Nyní bylo více jak 300 léčivých přípravků převedeno do skupiny „bez lékařského předpisu“, takže v praxi to vypadá tak, jako by se jednalo o „doplňky“ a nikoliv o léky. Zajímavé je, že například „GERATAM 800mg“ je bez receptu a také si ho pacient hradí sám,

ale „GERATAM 1200mg“ se bez lékařského předpisu vydat nesmí a pojišťovna na tento lék přispěje. Paradox ještě víc vynikne, když si přečtete příbalový leták, kde u 800mg je upozornění, že nesmíte užívat více jak 6 tablet za den, u 1200mg, že nesmíte užívat více jak 4 tablety denně – součet u obou je 4 800 mg.

Když jsem v dením tisku viděl inzeráty, ve kterých zdravotní pojišťovny nabízejí tisíc korun (bonů?), pokud se k nim do určeného termínu přihlásíte, uvědomil jsem si, jaký je to obrovský obchod. Proč, když je třeba šetřit, se páni poslanci nesnaží snížit procento, které si z plateb od svých plátců berou pojišťovny pro zajištění provozu? Jenom VZP si z těchto peněz mohla pořídit tunel IZIP! Ty dvě miliardy mohly jít k vylepšení stavu financí zdravotnictví! Nemáme nějak moc těch zdravotních pojišťoven? Není na ministerstvu zdravotnictví nějak moc úředníků, kteří mají za úkol přesunout náklady, které jsou ve slušných státech hrazeny z pojištění na pojištěnce - jen v „přesunu“ z kolonky LÉK na DOPLNĚK? Jde údajně asi o 30 miliard ročně!

F. CIHA, Brno ■

Facka obětem

Vaše noviny odebírám od samého počátku jejich zrození a musím podotknout, že jejich úroveň stále roste. Toto jsem si myslel i o našem státě. Opak je však pravdou. Ani vláda či poslanci si neváží současných seniorů a svými „reformami“ jim život ztěžují. Nejenom jim, ale i tělesně postiženým a dalším, což slyšíme a pociťujeme denně. Poznal jsem také, že má vlohly i pro jiné „legrácky“. Abychom se vypořádali se ctí s minulostí, bylo vyhlášeno koncem roku 2011, že nejbližším pozůstalým po politických vězňích bude přiznáno nějaké odškodnění za křivdy, které způsobilo dřívější vedení státu našim lidem. Toto odškodnění se mělo rozesílat v březnu tohoto roku. Jaké však pro tyto lidi bylo překvapení, když obdrželi dopisy z Ministerstva obrany (odbor pro válečné veterány), že se vše pozastavuje do doby ověření údajů.



Čas běží a těm, kterým je dnes více jak 70 let se tak snižuje naděje na nějaké uznání. Vláda si toto plně uvědomuje a zvážila, že bude asi lepší, v době max. šetření, raději rozdělit na jednotlivých mi-

nisterstvech tučné odměny, než se zaobírat tímto problémem.

Je to podobný políček, jaký seniorům uštědřila poslankyně Pecková z TOP 09 svým výrokiem, že český důchodce je zvyklý překonávat veškeré obtíže.

Když jsem byl v aktivním pracovním poměru a zúčastňoval se montáží a veletrhů at' doma či v cizině, byl jsem hrdý na „zlaté české ručičky“ a na to, že jsem Čechoslovák.

Dnes je mi smutno a stydím se, že jsem Čech. Některé dnešní „ručičky“ se umí natahovat jen pro úplatky či krádeže. Každý poctivý člověk mi dá jistě za pravdu a ozve-li se nějaké „kejhání“, tak to bude nějaká potrefená, „odkloněná“ husa.

Lubomír NOVÁK, Brno ■

Skutky popírají slova

V červencové rozpravě parlamentu k vyslovení nedůvěry vládě se ministr

financí Kalousek dušoval, že on vždy pravdu nazýval pravdou a lež lží. Už zřejmě zcela zapomněl na svůj „pravdivý výrok ekonomů“, že nás světová finanční krize nepostihne. Dnes s právě odvoláním na krizi, kterou zapíral, škrtá v rozpočtu, zejména pak v sociální oblasti a na úkor potřebných občanů. V projevu premiéra Nečase jsme na obranu další existence jeho vlády zase slyšeli prohlášení „Musí nám jít o lidi!“ Jak krásné a lidské... Až na to, že citelné snížení valorizace důchodů a omezení dávek pro zdravotně postižené i zvýšení DPH postaví mnohé lidi do neřešitelných životních situací. Už dnes často žijí ze dne na den a vlastně jen přežívají. V parlamentu se vláda díky své většině udržela, příští volby zcela jistě vynesou spravedlivý verdikt nad politikou, která staví na nepravdivých slibech.

K. L. Praha ■

Zasmějte se s DS

Komentuje předseda koaliční strany neúspěchy vládní politiky: „Výsledky nejsou valné, ale každý je omylný, i my. Naše největší chyba spočívala v tom, že jsme si špatně přečetli vlastní program, a tak místo odborníků do funkcí šli podvodníci do funkcí...“

„Kolik máte teď důchod, pane doktore?“ „A víte, že nevím, pane docente?“ „Jak to?“

„Víte, ona s ním manželka hned zaplatí nájem za byt!“

Přijde kostlivec k doktorovi. Doktor se na něj podívá a říká: „No vy ale jdete brzy!“

Manažer je člověk, který si myslí, že devět žen porodí dítě za měsíc.

Proč muži nosí kravatu? Protože každý vůl musí být uvázaný.

Vnučka se ptá babičky: „Babičko, kdo je to milenec?“ „Jéžišmarjá milenec!“, vykřikne babička a běží ke skřini, ze které vypadne kostra....

Zahraniční novinář se v Česku ptá důchodce: „Dědo, co budete dělat, až tady nastane blahobyť?“ „Přežili jsme dvě okupace, přežili jsme bídu, přežijeme i blahobyť!“

Co je to? 80 párů papučí a tři zuby. – Domov důchodců.



■ Letní sestřih... Došlo emailem.

Muž s hodně velikým břichem stál před mateřskou školkou. Z okna se vyklonila mladá učitelka a zeptala se: Čekáte dítě? Muž se usmál a zdvořile odpověděl: Ne, to mám od piva.

Co zbude ze Sněhurky, když si sáhne na vysoké napětí? Popelka.

Do rubriky vedle redakce tentokrát přispěli Karel Vidimský z Prahy a Josef Hanzelka z Nového Jičína. Znáte také nějakou povedenou anekdotu? Pošlete nám ji do redakce, at' se po jejím zveřejnění pobaví i další čtenáři DS!

DROBNÁ INZERCE A OZNÁMENÍ V DS

Pravidla drobné inzerce v DS znějí: zveřejnění všech nekomerčních inzerátů našich čtenářů je zcela zdarma, poplatek za poštovné 30 Kč se vybírá pouze u inzerátů se značkou, kde si inzerující přeje doručení na adresu redakce došlých odpovědí poštou.

SEZNÁMENÍ

64letá žena z Prahy ráda pozná kamarádku, která má zájem o cestování vlakem, vlastivědné procházky v okolí Prahy. Jsem vitální, veselá povahy. Zn.: Seriozní jednání.

RŮZNÉ

Rodina dvou důchodců, již bez dětí, ale stále hodně vytižená, s větším bytem na okrese Plzeň - sever, hledá ještě čilou důchodkyni pro pomoc v domácnosti a na zahrádce, jste-li zklamaná, opuštěná, bezradná, začněte s námi znovu žít. S námi objevíte smysluplnost aktivního života a zbavíte se strachu z budoucna. E-mail: josef.gajci@seznam.cz, telefon: +420 739 953 200.

DOBA seniorů

Jsme všude tam, kde starší generaci o něco jde

Jediný celostátní měsíčník v ČR, který vydávají samotní senioři.
Informace, rozhovory, reportáže a poradny, které potřebujete.
Zajímavosti, zábava a soutěže o ceny, které Vám osladí den.



Předplatným DS určitě uděláte radost i svým blízkým a přátelům!

Ve volném prodeji jen za 18 Kč, v předplatném 16 Kč (ročně 192 Kč). Rozšiřuje PNS, předplatné si zajistíte na adrese
A.L.L. production s.r.o., Box 32, 112 21 Praha 1. Tel.: 234 092 851, e-mail: dobaseniuru@predplatne.cz

Doba seniorů je tu i pro Vás. Seznamte se s ní!

Pokud můžete, odstříhněte a stránku jako leták u místěte v místech, která navštěvují senioři. A nejenom oni.
Doba seniorů je tu totiž pro každého, kdo chce vědět víc o životě starší generace.